PAZAR 15 HAZİRAN 1941

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN, ISTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
ALTINCI YIL — No. 2092
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Çocuğunuza verebileceğiniz en kıymetli hediye
YALNIZ
Çocuk Ansiklopedisi
Olabilir. Çünkü bütün hediyeler unutulabilir. Fakat ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ Çocuğun bütün hayatında izini bırakır.
FİYATI (6) LİRADIR.

Bu Sene Mahsul Vaziyeti Çok İyi ve Bereketli

Çukurova ve Ege Mıntakalarında Buğday ve Arpa Hasatı Devam Ediyor

Ankara, 14 (TAN Muhabirinden) — Ziraat Vekâletinin yurdun muhtelif mıntakalarında yaptırdığı tetkikat neticelenmiş ve bu seneki mahsul vaziyeti hakkında esaslı malûmat elde edilmiştir. Ziraat mıntakalarında vaziyeti inceliyen heyetlerin salâhiyettar makamlara verdiği bir rapora göre, kışlık zeriyat umumiyetle pek iyi vaziyettedir. Son yağan yağmur neticesinde yazlık zer'iyat da bir çok mıntakalarda çok iyi inkişaf etmektedir.

Ziraat Vekili Muhlis Erkmen

Çukurova ve Egede buğday ve arpa hasadı devam etmektedir. Trakyada da kışlık zer'iyat iyi ve yazlık mahsulün inkişafı da müsait bir şekildedir. Netice itibariyle bu sene rekoltenin iyi ve mahsulün bereketli olacağı anlaşılmaktadır. Diğer taraftan evvelki seneler mahsulü kaldırmak ve anbarlara vazedinciye kadar yağmurar dolayisiyle bir çok zarar vukubulmakta idi. Halbuki bu yıl mahsulü kaldırmak için modern makineler faaliyete geçmiş bulunduğu gibi idrak edilecek rekolteyi muhafaza edecek anbarlar da mevcuttur.

Ofis, stok için hazırlık yapıyor

Toprak mahsulleri ofisinin yakında inşaatı bitecek olan anbar ve siloları 93 bin ton mahsulü muhafaza edecek miktardadır. Bundan başka inşasına başlanmış ve başlanacak olanlarla ofisin 108 bin ton mahsulü istiap edecek 51 silo ve anbarı olacaktır. Diğer taraftan ofis bir çok depo ve binalar da kiralamıştır.

Alâkadarlar, mevcut şartlara göre, ofis bu yılın bereketli mahsulünü saklıyacak ve stok yapacak bir vaziyette bulunduğunu bildirmektedir.

Kont Ciano

İngilterenin İstilâsı Çok Yakınmış

Göbbels Bunu Anlatan Bir Makale Neşretti

Bu Gazete Alman Makamlarının Emrile Müsadere Edildi

Nevyork, 14 (A. A.) — "Dow Jones" ajansına gelen bir telgrafa göre, Nazi partisinin gazetesi olan Voelkischer Beobachter'in Goebbels'in İngilterenin istilâsının yakın olduğunu gösteren bir makalesini ihtiva eden son nüshası Alman makamlarının emriyle müsadere edilmiştir. Bu tedbir hakkında hiç bir izahat verilmemiştir.

(Devamı: Sa. 5, Sü. 3)

Venedikte Yeni Bir Konferans

Ribbentrop Ciano İle Konuşacak

Alman ve Hırvat Sefirleri de Venediğe Hareket Ettiler

Ankara, 14 (Radyo Gazetesi)— Bugün alınan haberlere göre Almanya hariciye nazırı Von Ribbentrop Venediğe hareket etmiştir. Burada İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano ile buluşacaktır.

Ciano da hareket etti

Venedik, 14 (A. A.) — İtalya hariciye nazırı Kont Ciano ile Prens Bismarck ve Almanyanın Roma büyük elçisi Von Mackenzen bu sabah buraya gelmişlerdir. Ayni zamanda Hırvat elçisi Perich de Venediğe gelmiştir

★

Berlin 14 (A.A.) — Von Ribbentrop'un bu akşam Venediğe gelerek Cont Ciano tarafından karşılandığı haber verilmektedir. İki nazır geceyi birlikte geçireceklerdir.

★

Zağrep 14 (A.A.) — Hırvat lideri Paveliç, Mareşal Kvaternik ve Hariciye Nazırı Loka Koviç ve maiyetleri erkânı bugün öğleden sonra Venediğe hareket etmişlerdir.

Bu resimde, Suriye ve Filistinden geçerek Akdenize indirilen Irak petrollerinin Musulda yerden mayi ve duman halinde fışkırdığını görüyoruz.

BALKANLARIN YENİ HARİTASI

Mihverciler Avrupada milli hudutlarda yaptıkları tadilât ile, milletlerin siyasi ve iktısadi istiklâllerini ellerinden alarak orta ve cenubu şarki Avrupayı birer nüfuz mıntakası ve hayat sahası halinde istismar için teşkilât yapmakla Avrupaya sulh getireceğine yeni harp tohumları ekiyorlar. Çünkü Mussolininin anlattığı ve Almanların tatbik ettiği şartlar içinde ne Avrupada, ne de Balkanlarda sulhü temin ve idame etmek mümkün değildir. Galibin psikolojisi değişmiyor.

M. Zekeriya SERTEL

Mihver devletlerinin bu harpte en büyük davalarından biri de 914 — 18 harbinden sonra, başta Versailles muahedesi olmak üzere, aktedilen muahedelerle Almanyaya ve bu arada diğer Avrupa milletlerine karşı yapılan adaletsizlik ve haksızlıkların tamiridir. Hitler bu dava ile ortaya çıkmış, evvelâ Almanyaya karşı yapılan haksızlığı düzeltmek istediğini iddia etmişti. Sonra bu dava daha ziyade geniş bir mahiyet almış, Almanya ile kalmıyarak, diğer milletlere yapılan haksızlık ve adaletsizliklerin de tamiri ve Avrupada âdilâne esaslara dayanan yeni bir nizam kurmak fikri ortaya çıkmıştır.

Halbuki, 918 zaferi nasıl galipleri o vakit sarhoş ederek bir takım haksızlıklara sevketmişse, bu defaki zafer de mihver devletlerine davalarını unutturmuş, onlar zafer neşesiyle Avrupa haritasını kendi siyasî, iktısadi ve askeri menfaatlerine göre yeniden tanzime başlamışlardır. Onlar da Versailles'da işlenen hataları tekrar etmişler, Avrupada bir takım milletleri tamamen ortadan kaldırmak, hudutları keyfi bir tarzda değiştirmek, ve tamamen zoraki ve suni bir harita vücude getirmekten kurtulamamışlardır.

Bunun en son misali, Mussolininin iki gün evvelki nutkunda izah ettiği yeni Balkan haritasıdır.

Mihver devletleri her geçtikleri yerde hudut tashihlerini de beraber yapmışlardır. Romanyayı Macaristana, Bulgaristana ve Sovyet Rusyaya bir miktar arazi vermek suretiyle parçalayıp küçültmüşler. Macaristan ve Bulgaristanı büyütmüşler. Yugoslavyayı Macaristan,

(Devamı: Sa. 4, Sü. 5 te)

Hava Harpleri

Brest'e Tekrar Kuvvetli Bir Akın Yapıldı

"RUHR" Sanayi Mıntakasında Pek Çok Hasar Vukua Getirildi

Londra 14 (A.A.) — Ingiliz bombardıman tayyarelerinden mürekkep kuvvetli filolar tarafından Brest üzerine bu gece yapılan hücum esnasında bir çok bombalar atıldığı öğrenilmiştir. Scharnhorst ve Gneisenau cep zırhlılariyle Hipper sınıfından bir kruvazör Brest'e sığınmışlardır.

Dün gece Ruhr üzerine yapılan hücum hakkında alınan ilk raporlar Schwerte sanayi mıntakasında pek çok hasar olduğunu göstermektedir.

İngiltere üzerinde

Londra, 14 (A.A.) — "Tebliğ,, Gece düşman hava faaliyeti büyük bir mikyas üzerinde cereyan etmemiştir. Birbirinden çok uzak noktalar üzerine bombalar atılmıştır. Bir kaç noktada çok büyük hasar vardır.

Bir mıntakada büyük miktarda ölü ve yaralı olmasından korkulmaktadır. Başka yerlerde ölü ve yaralı adedi azdır.

Alman tebliği

Berlin 14 (A.A.) — "Resmi tebliğ,, Alman hava kuvvetleri Taymis mansabında ve Ingilterenin cenup ve şark sahillerindeki liman tesisatını bombardıman ve bir çok tayyare meydanlarına ve bu meyanda şarki Ingilteredeki tayyare meydanlarına hücum etmişlerdir. Şimal ve Manş denizleri üzerinde cereyan eden hava muharebelerinde üç Ingiliz tayyaresi düşürülmüştür.

Düşman tayyareleri dün gece garbî Almanyada bazı yerler üzerine infilâk ve yangın bombaları atmışlardır. Sivil halk arasında ölüler ve yaralılar vardır. Hiç bir yerde askeri hasar olduğu görülmemiştir.

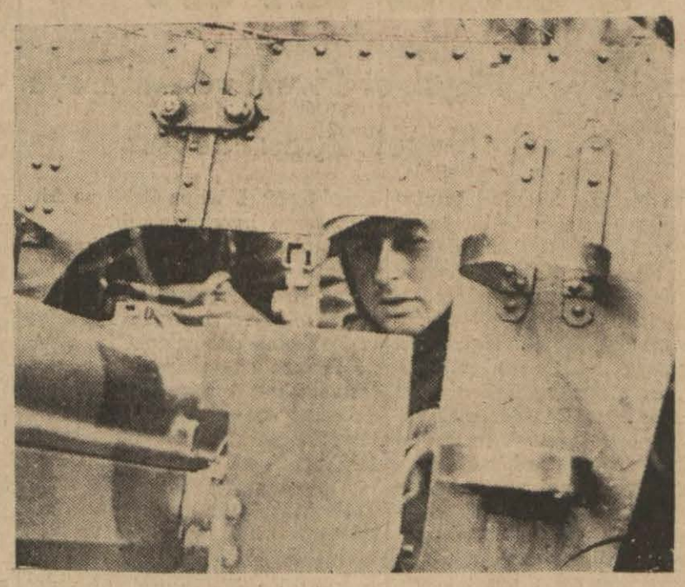

İngilterede yetiştirilen Çek top çuları hava taarruzlarına karşı müdafaa tali mi yapıyorlar

Istanbula Verilen 1580 Çuval Kahve Halka Dağıtılacak

Müessese ve Teşekküller Mensuplarından Sonra Halka da Yüzer Gram Kahve Verilecek

Ticaret Vekâleti, Ticaret Ofisine bir liste göndererek her vilâyete tevzi edilecek kahve miktarını bildirmiştir. Bu listeye göre, İstanbula 1580 çuval kahve ayrılmıştır. Vilâyet de bu kahvelerin dağıtılması için ayrıca bir liste hazırlamaktadır. Kahve almak için vilâyete verilen listelerin tetkikine başlanmıştır. Şimdiye kadar kahvecilikle meşgul olmıyan esnafa bu kahvelerden hisse ayrılmıyacaktır.

Haydarpaşa gümrüklerinde de 1386 çuval kahve bulunmaktadır. Bu kahvenin fiyatını tesbit etmek üzere yarın vilâyette bir komisyon toplanacaktır.

Vilâyet, tevziata başlamadan evvel mevcut askeri birliklerle, bütün müessese, teşekküller ve cemiyetlerden birer liste istiyecektir. Komisyon bu listeleri tetkik ederek tevziatını yapacak ve bunlardan artan kısmı da ötedenberi kahvecilik yapan esnafa dağıtacaktır.

Şehirdeki bütün kuru kahveci dükkânlarına birer emniyet memuru gönderilerek, halktan fazla para alınmaması ve kahvenin dükkâncılar tarafından hiç saklanmadan satılması temin edilecektir. Ylnız kuru kahveciler kimseye yüz gramdan fazla kahve vermiyeceklerdir. Emniyet memurları, bir kimsenin iki defa kahve almasına mâni olmıya çalışacaklardır.

Tevziata bu hafta içinde başlanacaktır.

FRANSIZ Donanması Faaliyette

Donanma Mensupları Amiral Darlan'ın Emrini Dinlemiyormuş

Fransız Kabinesi Tekrar Toplandı

Vichy 14 (A.A.) — "D. B. N.,, ajansının iyi malûmat alan mahfillerinden öğrendiğine göre, Fransız donanması Toulon'dan denize açılmıştır.

Donanma, Darlan'ın emrini dinlemiyormuş

Londra, 14 (A.A.) — Ingiliz ve hür Fransız kuvvetlerinin Suriyeye girmesi Fransada ve şimali Afrikada çok büyük akisler yapacaktır. Bu hareketin neticelerini şimdiden Amiral Darlan'ın son nutkunda görebiliriz. Bu nutkuyla, Darlan sıkıntı içinde bulunduğunu ve Ingilizlerle har betmek için Fransızları Almanlarla birleştirmek siyasetini tatbik edemiyeceğini anladığını ifşa etmektedir.

Weygand'ın ise mütareke şartları çerçevesini aşan bir hareket te bulunmıyacağı tahmin edilmektedir. Amiral Darlan, Fransız donanmasından müzaheret göremiyeceğini biliyor. Çünkü donanma mürettebatının yüzde altmışı Bretagne'lıdır. Bretagne'lılarda ise milli his kuvvetli ve Almanlara karşı duyulan kin derindir. Şayet Darlan donanmaya hücum emri verirse, bir çok Fransız harp gemileri Ingilizlere iltihak edecektir. Amiral Darlan Dakar'da bulunan Richelieu zırhlısına Oret limanına demek emrini vermiştir. Fakat gemi mürettebatı bu emre itaat etmemiştir. Bunun üzerine de Richelieu Dakarda kalmıştır.

★

Vichy, 14 (A. A.) — "D. N. B." Fransız donanmasının Toulondan ayrıldığı hakkındaki haber resmen tekzip edilmektedir

(Devamı: Sa. 5, Sü. 4)

Kıbrıs ve Hayfaya Akınlar

Kıbrısta Müdafaa Tertibatı Alınıyor

Lefkoşe, 14 (A. A.) — Münferit iki düşman tayyaresi Kıbrısta 3 noktaya bombalar atmışlarsa da hasar olmamıştır. Bir köylü hafif yaralanmıştır.

Hayfa hava hücumuna uğradı

Kudüs, 14 (A. A.) — Salâhiyetli mahfillerden öğrenildiğine göre, bugün düşman tayyareleri Hayfaya yaklaşmıştır. Dafi bataryaları ateş açmışlardır. Bir kaç bomba atılmışsa da hasar ve insanca zayiat yoktur. Bilâhare ikinci bir alârm işareti verilmiş ise de bir hadise olmamıştır.

(Devamı: Sa. 5, Sü. 5)

Müttefikler Beyrut'a da Yaklaştı

Suriye'nin Kan Dökülmeden Zaptı İçin Ağır Davranılıyor

Almanlar, Suriye İşine Karışmıyacak

Ankara, 14 (Radyo gazetesi) — Gelen haberlerden anlaşıldığına göre, İngilizler Suriyede askeri harekâtı durdurarak, bu memleketi siyasî müzakerelerle elde etmiye karar vermiş görünüyorlar. Bunun muhtelif sebepleri vardır:

Almanyanın Suriyedeki harbe müdahale etmiyeceği anlaşılmıştır. Vichy hükûmetinin de müdafaada sadece Suriyedeki kuv-

(Devamı: Sa. 5, Sü. 6)

BURSADAN RÖPORTAJLAR:

Uludağda İlk Gün..

Uludağ, Yalnız Türkiyenin Değil, Avrupanın Bile En Güzel Kür ve Eğlence Yeri Olmıya Namzet...

YAZAN: ŞÜKÛFE NİHAL

— 1 —

İlk sabah ışıklariyle, engin sis denizinin altından sedef gölgeli bir âlem belirirken, şose, yeşil ovayı her dönüşte, her yükselişte bir başka dekorla kavrıyor:

Ağaç, kubbe, minare, fabrika..

Bursa, tabiatle medeniyeti kucaklaştırırken güzelliğini kaybetmiyen bir memleket...

Otomobille yükseliyoruz. Vaktiyle, Reşit Paşanın açtığı yol genişliyor; virajlar azalıyor. Yer yer, gâh çalışıp gâh dinlenen amele grupları.. Pazar olmasına rağmen, çalışma durmamış...

İlk istasyon, köyüne saldıran eşkiyayı tek başına tepeledikten sonra şehit düşen Türk yiğitine mahsus "Şehitali âbidesi" Sonra Orhaneli, Dolubaba...

Yükseldikçe temiz, serin dağ havası göğsümüzü dolduruyor. (900) metrede çam ormanları; kirazlı yayla, devetaşı... Bir yanda, asırlardanberi karlarla yalana yalana acaip şekilli kubbeler haline gelen birbiri üzerine abanmış azametli kayalar; bir yanda ağaç ve uçurum... Uzaklardaki tepelerde renk ve şekil yarışı.. Göz ve hâfıza, görüp zaptetmiye yetişemiyor..

Kocaman, efsanevî bir deve boynunu andıran ve üzerinde sporcuların kazdığı bir arma bulunan (Devetaşı) ndan az sonra, (1880) metrede Uludağ oteli.. Hava serin, elbiselerimiz ince geliyor; üşüyoruz, lâkin şikâyetimiz yok. Rengimiz ve ruhumuz birdenbire yepyeni bir hayat buluyor.

Otelin önündeki düzlükte, şortlu, külotlu, yün ceketlerle top oynıyanlar... Gezintiye, yürüyüşe hazırlananlar.. Saat on bir; ilk işimiz, bir daha kahvaltı etmek oldu. O kadar acıkmıştık ki, şehirde üç sabah yiyeceğimiz kadar yedik. Sonra, orada bulunan arkadaşlarla zirveye çıktık. On beş dakikalık bir otomobil yolundan sonra bir saat süren taşlık, sarp bir tepeye tırmandık. İlk adımlarda biraz kalbimiz çarptı gibi; hattâ bir aralık dönecek bile olduk. Lâkin, küçük bir tecrübe, bizi ilk kararımızda alakoydu. İki dakika sürmiyen oturup dinlenmelerden sonra, şaşılacak bir çabuklukla kalp düzeliyor, yorgunluk bitiyor. Her dinlenip başlayışta, yola, yürümeye ilk başlayış kadar canlı ve kuvvetliyiz.

★ ★

Ölü, çıplak bir tabiat... Ağaç yok, kar yok, rüzgâr yok, ses yok... Kayalar arasında yaşamıya uğraşan cılız fundalar, mor renkli diken çiçekler... İki üç yerde küçük buz gölleri.. Nereden geldiği belli olmıyan bir kuş sesi, bir iki böcek vızıltısı, sonra derin bir sükût..

Uçsuz, bucaksız ulu tepelerde kendini dinleyen kâinatı küçük vücutlarımızla rahatsız ediyor gibiyiz... O, ne kadar ulu; biz, ne kadar küçük, biçareyiz. Bu uluaktan ürkerek bir kaya kovuğuna sığınıp büzülmek isterken, içimizdeki o ululardan ulu insan ruhu isyan ediyor; o zaman, başımız boş, sesimiz hür, çıplak kayaların ele avuca sığmaz hâkimi olmak için gururla tepeye, daha tepeye yükseliyoruz..

Sığınak evine kadar geldik. Dağın öbür yanında bir aralık gözümüze görünüp kayboluveren, cennet gibi bir yamaç açıldı; lâkin, Uludağ bizden öç aldı; bir anda vâdiyi sisler bürüdü; artık bir adım öteye gidemedik

Zirvedeki sığınak evinin terasına oturduktan beş dakika sonra, yola çıkmadan evvelkinden daha yeni birer insanız... Damarlarımızdaki kan, sıcak bir hayat usaresi halinde akıyor; tenimiz ateş gibi yanıyor; karnımız yine aç... Üçüncü defa olarak yemek ihtiyacındayız. Arkadaşların verdiği peynir, ekmek ve şokolayı kapışarak yedik. Bir yandan resimler çekiliyor.

Kuş uçmaz, kervan geçmez yokuştan, sisler arasından birdenbire üç gölge belirdi: Üç köy çocuğu... En büyüğüne soruyoruz:

— Nereden geliyorsunuz, böyle?

— Karaıslah köyünden.

— Ne işiniz var burada?

— Hiç.. Gezmiye geldik.

— Adın ne senin çocuğum?

— Seyit Ali

— Kaç yaşındasın?

— On yedi.

— Mektebe gidiyor musun?

— Yok. Ben çobanım. Bizim köyde mektep yok. Bu yıl yapıldı. Şimdiden sonra okuyacağız. Hoca gelecek.

Çocuğa, bir arkadaş, elindeki peynir, ekmek paketini uzattı:

— Belki karnınız acıkmıştır, yersiniz.

Seyit Ali grurla başını sallıyor:

— Karnımız tok. İstemeyiz..

— Bize lâzım değil artık, alın canım.

— Eksik olma, bize de lâzım değil. Bizim yiyeceğimiz var, her şeyimiz var. Parasını verip almıssınız, kendiniz yiyiniz.

Üstü başı parça parça, genç çobanın büyük gruru karşısında hepimiz şaşaladık. İşte, dedim, Türk köylüsü böyle tok gözlü olur. Adeta heyecanlandım.

Resimlerini çekmek istediğimizi söyledik, razı oldular, fotoğrafın karşısına dizildiler. Baktım, çoban Alinin elinde bir küçük kaval var.

— Ali, dedim, çalarken alalım resmini.

Ali kavalı dudaklarına götürdü, bir yanağını şişirerek çalmıya başladı. Ayrılırken çocuğun eline bir kaç kuruş bıraktım; o gözlerini açtı, yine hayretle yüzüme baktı.

— Bu, ne bahşişi?

Ben yine şaşaladım, bu çocuk, gururiyle insanı eziyor. Hemen kendimi topladım:

— Bize kaval çaldın, Ali, dedim; ne güzel çalıyorsun, onun için bu parayı veriyorum.

★ ★

Dağdan iniş daha kolay oldu, ama, yamaçları yer yer sis kaplamış; önden gidenler, kaybolmasınlar diye, arkada kalanlara ses vere vere yola ulaşıldı.

Bizi bekliyen (kaptı kaçtı) ile otele döndük.

Saat iki... Dördüncü defa olarak yemek yemek üzere, büyük salonda sofraya oturduk. İştihamız sonsuz... Otel kalabalık· daha ziyade Alman, musevi aileleri var. Sabah gezintisinden dönenlerin yüzleri kıpkırmızı, neşeli; canlı!... Üniversite iktisat profesörü (Dobretsberger) dereden, alabalık avından dönmüş;elindeki yüz liralık alabalık oltasını etrafındakilere göstererek yorulmadan günde on beş saat yürüdüğünü söylüyor..

Herkes birbirine dağın havasından, sinir, kansızlık, yorgunluk üzerine yaptığı iyi tesirlerden bahsediyor; otel o kadar dolu ki, o gece kalmak için bize yer bile yok. Dönmek mecburiyetindeyiz

★ ★

Uludağ, Türkiyenin değil, Avrupanın bile en güzel kür ve eğlence yeri olmıya namzet.... Vilâyetin bir çok projeleri var; yollar şimdiden genişletilmiye başlanmış.

Bu projelere göre, ilk istasyon, (18) inci kilometrede, Dolubaba mevkiinde yapılacak. Burada her yaşa, her keseye uygun, hattâ sabah çıkılıp, akşam dönülebilecek sıhhat ve eğlence yerleri olacak.

İkinci istasyon, (20) inci kilometrede, sanatoryum için doktorların ittifakla müsait bulduğu, camları bol, havası oldukça mülâyim, manzarası çok güzel, şarka bakan bir yerde...

Üçüncü istasyon, (Korazlıyaylâ) da. 18 - 30 yaş arasında, dağ sporlarına yeni başlıyan gençlik ekzersiz sahası.

Dördüncü istasyon (1550) metrede (Devetaşı) denilen yerde. Burası Bursaya, Apollona, Manyas göllerine, karlı dağ yarım adasına, Mudanyaya, Gemlik körfezine, İstanbula kadar uzanan geniş ufkuyla, şimali dağlarla kapalı, şark tarafı ormanlık, cenup, garp yanları dağlarla örtülü, muhteşem bir dağ parçası.

Burada dinlenmek ihtiyacı olan entellektüeller, eğlenmek isteyen zenginler, kuvvet arayan yaşlılar kendilerine elverişli tesisat bulacaklar...

Beşinci istasyon, (1880) metrede, şimdiki otelin bulunduğu yerdedir. Burası dağ sporlarında ilerlemiş, ski kullanmıya alışmış gençlere mahsustur.

Bu beş istasyon yakınlarında, Yalovada olduğu gibi, halk için evler yapmak imkânları verilecektir. Bu projelerin en kısa zamanda hakikat olabilmesi için vilâyetçe esaslı etütler yapılmaya başlanmıştır.

Bu, bir vilâyet işi değil, bütün memleketi, devleti alâkadar eden hayati bir mevzudur. Neticenin tahakkuku, çok mesut bir hâdise olacaktır.

Dağdan iniyoruz; akşam yolları sabahkinden güzel... Batı renkleri her bakışta bir başka sihirbazlıkla gözleri şaşırtıyor.

Bursaya yaklaşıyoruz; ova şehri, tepeden, başaşağı devrilmiş bir Afrika gök kubbesine benziyor; pırıl pırıl engin bir çukurluk...

Şehire, bir günde bile büyük bir neşe ve sıhhat alarak girdik..

Hastalar İçin Tuzsuz Ekmek Yaptırılıyor

Francala Almak İçin Rapora Lüzum Yok

Yüzde otuz arpa ve yüzde yirmi nisbetinde çavdarla karışık yeni çeşni ekmekler üzerinde belediye tarafından yapılan tetkikler neticelenmiştir. Ankarada ayni tip undan imal edilen ekmeklerden getirilen nümuneler dün vali ve belediye reisine göstrilmiştir. Ankarada yapılan ekmeklerin şehrimizdekilerden daha beyaz fakat şehrimizdekilerin daha lezzetli olduğu görülmüştür. Bu farkın tevzi edilen unların cinsinden ileri geldiği anlaşılmıştır. Yeni tip ekmeklerin daha pişkin çıkması için bazı yeni tedbirler alınmıştır. Bunun için bu günlerde Üsküdarda bir fırında tecrübe yapılacaktır.

Diğer taraftan belediye hastalar için tuzsuz ekmek pişirtilmesini muvafık bulmuş ve bu nevi ekmeğin imali işini Galatada Necatibey caddesinde 122 numaralı Mehmet Keçelinin fırınına bırakmıştır. Belediye alâkadarlara yaptığı bir tamim ile de hasta oldukları için francala yemek istiyenlerin rapor tedarik etmelerine lüzum olmadığını bildirmiş ve hem francalaların hem de tuzsuz ekmeklerin müracaat edenlerin hepsine verilmesini, ancak gerek tuzsuz ekmek, gerekse francala az olduğundan bunların daha çok hasta olanlar için alınmasının halka anlatılması tebliğ edilmiştir.

Eski tip unlar

Dün yapılan araştırmalar neticesinde de bazı fırınlarda eski tip unlardan bol mikdarda bulunduğu ve bu unlarla gizli gizli ekmek yapılıp fazla fiyatla bazı eşhasa satıldığı görülmüş, ve bunlar hakkında takibata geçilmiştir. Mevcut eski tip unlar mühürlenmiş ve toprak mahsulleri ofisi tarafından tesbit edilmiştir. Ofis eski tip unların bir çuvalını iki çuval hesap ederek tevziat yapacak ve eski tip unların yeni tip una tahvili için lüzumlu olan çavdar ve arpa mahlûtunun eski tip unu bulunan fırınlar tarafından karıştırılmasını temin edecektir.

Fransız Elçisinin Cenazesi

Dün Sabah İstanbula Getirilerek Feriköye Defnedildi

Ankarada bir ameliyat neticesinde vefat eden Fransanın Ankara büyük elçisi Jul Henry'nin cenazesi dün sabah saat 10,10 da hususî bir trenle şehrimize getirilmiştir. Cenazeye, büyük elçinin refikası ve sefarethane erkânı refakat etmekteydi.

Vali namına muavin Ahmet Kınık, polis müdür vekili Salâhattin, Fransız konsolosu, konsoloshane erkânı ve Fransız kolonisi de bu münasebetle Haydarpaşada cenazeyi selâmlamıslardır.

Bir polis müfrezemiz ihtiram resmini ifa etmiştir.

Cenaze buradan Maltepe vapuriyle Tophaneye geçirilmis ve oradan da Beyoğlundaki Fransız konsoloshanesine götürülmüştür. Müteakiben Tabut Beyoğlunda Sen Lui kilisesine götürülmüs ve burada dinî bir âyin yapıldıktan sonra hazin merasimle Feriköyündeki Lâtin mezarlığına nakledilmiştir.

Bu merasimde Vali ve Belediye reisi Dr. Lûtfi Kırdar ve hükûmet erkânı da bulunmuştur.

Cenazeye, Riyaseticümhur. Büyük Millet Meclisi. Başvekâlet. Hariciye Vekâleti. Hariciye encümeni ve kor diplomatik tarafından çelenkler gönderilmiştir.

GÜNÜN RESİMLERİ

Cenaze merasimi yapılan Fransız elçisinin tabutu top arabası üzerinde giderken

Kordiplomatiğin müteveffa Fransız sefirinin karısına taziyeltleri

Ankaradan hareket eden Fransız sefirinin cenazesine son ihtiram yapılırken

Basın Kongresi Sona Erdi

İdare Heyeti, Haysiyet Divanı ve Ankaraya Gidecek Heyet Âzası Seçildi

Basın birliği İstanbul mıntakası kongresine dün de devam edilmiştir. Dünkü toplantı da heyecanlı olmuş ve bilhassa askere giden arkadaşlara yardım meselesi üzerinde ehemmiyetle durulmuş, ve münakaşalar yapılmıştır. Bu mevzu etrafında muhtelif hatipler söz almış ve neticede bu mesele ile idare heyetinin ehemmiyetle meşgul olması ve mutlaka müsbet bir karara bağlaması, ayrıca, Ankaradaki umumî kongrede de bu meselenin mevzuubahsedilmesi kararlaştırılmıştır.

İdare heyetine aslî aza olarak seçilmesi icap eden beş kişiden, Hakkı Tarık Us, bir evvelki celsede seçildiği için dün yalnız dört aza intihap edilmiş ve Bürhan Felek, Reşat Feyzi, Doğan Nadi kazanmışlardır. Ziyat Ebüzziya ile Anadolu ajansı müdürü Muvaffak ayni mikdarda rey aldıklarından aralarında kur'a çekilmiş, ve kur'a Muvaffağa isabet etmiştir.

İdare heyeti yedek azalığına da Ahmet Cemalettin, Feridun Osman, Fuat Duyar, Nurettin Aryan ve Kâzım Şinasi seçilmişlerdir.

Haysiyet divanı azası olarak Refik Ahmet Sevengil, Enis Tahsin Til ve Ömer Rıza Doğrul bir gün evvelki seçimde ekseriyet kazanmış idi. Dün de haysiyet divanının yedek azası seçilmiş ve Eşref Şefik, Bürhan Cahit ve Ahmet Emin kazanmışlardır.

İstanbulu temsilen Ankaraya gidecek ve orada bütün meslek müntesiplerini yakından alâkadar eden dilekleri izah ve müdafaa edecek olan delegelerin intihabına fazlaca ehemmiyet verilmiş, bu yedi kişilik heyetin intihabında çok hassas davranılmıştır. Bu heyet azasından Selâmi İzzet, Bürhan Felek ve Vâlâ Nûrettin bir gün evvelki kongrede seçildiklerinden dün geri kalan dört kişinin seçimi yapılmış ve Tan gazetesinden Naci Sadullahla Sait Kesler, Tasvifi Efkârdan Cihat Baban, ve Peyami Safa intihap edilmişlerdir.

Büyüklerimize telgraf

Ankaradaki umumî toplantıdan en geç bir ay sonra idare heyeti tarafından, azanın kongreye davet edilmesi ve başta Millî Şef İnönü olmak üzere büyüklerimize tazim telgrafları keşidesiyle Matbuat umum müdürlüğüne, merkezi Ankarada olan Basın birliği reisliğine ve diğer Basın birliği mıntakalarına selâm ve muhabbetlerimizin bildirilmesine karar verilerek kongreye son verilmiştir.

İdare heyeti dün akşam ilk içtimaını yapmış ve idare heyeti reisliğine Hakkı Tarık Usu intihap etmiştir.

Deri Tacirleri Toplanıyorlar

Yarın toplanacak olan fiyatları mürakabe komisyonu, deri fabrikatörleriyle deri tâcirlerini dinliyecektir. Deri fabrikatörleri komisyona ham deri meselesi hakkında ayrıca bir rapor vermişlerdir. Fabrikatörler ham deri tedariki için, Ticaret Vekâletinin kendilerine müzaheret etmesini ileri sürmektedirler.

Fiyat Mürakabe Kursu — Fiyatları mürakabe memurları için açılan kurslar gelecek hafta nihayetinde bitecektir. Kursa girmek için yeniden müracaatlar başlamıştır. Yakında bir kurs daha açılacaktır.

Kartalda Bir Çoban Öldürüldü

Kartalda Başıbüyük köyünde Süreyyapaşa köşkünden çoban 35 yaşlarında Murat bir kaç gün evvel ortadan kaybolmuştur. Zabıta ve jandarma tarafından yapılan araştırma esnasında, köşkün civarında toprağa gömülmüş, fakat ayakları dışarda bir ceset bulunmuştur.

Muayene neticesinde cesedin, ortadan kaybolan çoban Murada ait olduğu anlaşılmıştır. Muradın boğazına kalın tel sarılmak suretiyle boğulduğu anlaşılmıştır.

Şüphe edilen bir iki kişi zan altına alınmıştır.

Eğlence Yerlerinde Halk Aldatılmıyacak

Belediye Bu Hususta Dün Yeni Kararlar Aldı

Belediye, yaz mevsimine ait eğlence yerleri için yeni bazı kararlar almış ve bu kararlar dün bütün kaymakamlara ve emniyet âmirlerine bildirmiştir.

Bu kararlara göre; eğlence yerlerinden belediyenin musaddak tarifesi fevkinde para alanlar tesbit edilince derhal belediye riyaseti haberdar edilecek ve tarife harici para alan müessese hemen kapatılacaktır. Kaymakam, nahiye müdürü zabıta âmir ve memurları gayri muayyen saatlerde gece ve gündüz, en az beş müesseseyi teftiş edecektir. Bu gibi yerlerde temizliğe son derece riayet edilecek, belediye tabipleriyle kaymakam ve nahiye müdürleri bu teftişlerde hazır bulunacaktır. Müessesenin görülen yerine büyük harflerle yazılı bir liste asılacak ve her masada bir el listesi bulunacaktır. Bu listelerine belediyenin musaddak tarifelerine tetabuk etmesi için teftişlerde musaddak tarifeler de görülecektir. Her kaymakam kendi mıntakasındaki eğlence yerlerine muayyen bir müddet verecek ve tarifelerin istenilen şekilde hazırlanmasını bildirecektir. Bu müddetten sonra yapılan kontrollerde tarifelerde bir noksanlık görülürse en ağır belediye zabıtası hükümleri tatbik edilecektir.

Plâj ve deniz hamamlarında istenilen temizliğin temini ve zabıtai belediye talimatnamesinin plâj ve deniz hamamlarına ait hükümlerinin tamamen tatbiki için bütün belediye zabıtası memurları faaliyete geçecektir.

MÜTEFERRİK:

Zengin Bir Dilenci Yakalandı

Dilenci olduğunu söyliyerek belediye hesabına Sürmeneye gönderilmesini istiyen İbrahim Koyalta adında perişan kılıklı birisinden şüphe edilmiştir.

Belediye reis muâvininin emriyle polis tarafından İbrahimin üzerinde araştırma yapılmıştır. Neticede bu dilencinin gizli yerinde 116 lira bulunmuştur. Dilencinin parası alınmış ve kendisi cürmü meşhut raporiyle emniyet müdürlüğüne sevkedilmiştir.

Toros Ekspresi — Suriye ve Lübnandaki harp dolayısiyle bu memleketlerde bulunan İtalyan ve Alman tebaası Balkanlara gitmek üzere memleketimizden geçmiye başlamışlardır. Gümrük ve pasaport muameleleri yüzünden Toros ekspresi rötarla gelebilmektedir. Evvelki gün İstanbula gelen Toros ekspresi tam 13 saat rötar yapmıştır.

POLİSTE:

Mühim Bir Döviz Kaçakçısı Yakalandı

Zabıta, Eminönünde Yağcılar sokağında 5 numaralı dükkânda sarraflık eden İzak Bohur adında birinin döviz kaçakçılığı yaptığını haber almıştır. Evvelki gün sarrafın Taksimde Talimhane meydanında Topçular caddesindeki evinde yapılan aramada karyolanın şilteleri arasında 2500 Amerikan doları, 1090 İsviçre frangı ve 2664 Liret bulunmuştur. Memurlar suçluyu paralarla beraber beşinci ceza mahkemesine teslim etmişlerdir.

Otomobil Kazaları — Alemdarda kunduracılık yapan Muammer Dural Sultanahmetten geçerken şoför Suphinin idaresindeki 3063 numaralı otobüsün altında kalmıştır. Muhtelif yerlerinden ağır yaralanan Muammer Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmış, şoför tutulmuştur.

Şoför Muhsinin idaresindeki 1934 numaralı otomobil Kuşdilinden geçerken o civarda oturan Cevdetin oğlu 8 yaşında Rağmene çarpmış, ağır surette yaralamıştır. Şoför yakalanmıştır.

Dün Akşam Bir Ev Yandı

Dün akşam saat 17,50 de Samatyada Hacıkadın sokağında Ümmiye ait 78 numaralı evde bir yangın çıkmış, bina ve içindeki eşya kısmen yandıktan sonra itfaiye tarafından söndürülmüştür. Yapılan tahkikata göre yangın, mangaldan sıçrayan kıvılcımdan ileri gelmiştir. Tahkikata devam olunmaktadır.

GÜNÜN MESELESİ

Daha Ne Yapmalı İdiler ?

Yazan: Naci Sadullah

Bir okuyucumun bana mektupla bildirdiğine göre, "Vâ-Nû,, gözümden kaçan bir yazısında, benim bu sütunda intişar eden bir fıkrama sataşmış:

Okuyucularım belki hatırlıyacaklardır: Galatasaraylıların meşhur pilâv toplantılarını yaptıkları gün, bu sütunda benim de, Galatasaray lisesine ait bazı hatıralarım intişar etmişti. O fıkramda, Galatasaray lisesinin benim talebeliğim devrindeki bazı hususiyetlerini anlatıyor, ve bilhassa talebeler arasında bulunan şehzadelerden bahsederek diyordum ki:

"— Bunlar, sırmalı üniformalarını giymiş ve saltanat arabalarına kurulmuş olarak, tıpkı birer nazır azametiyle mektebe girerlerken, lisenin cadde üzerindeki kocaman demir kapıları, ahmak gözleri gibi alabildiğine açılırdı. Ve mektebe bu suretle giren şehzadelerin yattıkları, yemek yedikleri yerler, hattâ dershanelerde oturdukları sıralar, bizimkilerden tamamiyle ayrı, ve başkaydı, Ve bizim körpe dimağlarımız, imtiyazlara karşı duyulan isyanın yaratıcı lezzetini, ilk defa olarak, bu şımarık şehzadeler önünde tattı!,,

Halbuki şimdi "Vâ-Nû,, nun, kolleksiyonda bulup gözden geçirdiğim yazısına göre, Galatasarayda okumuş şehzadeler, saydığım imtiyazlardan hiçbirisine sahip değildiler.

Hattâ, Vâ-Nû'ya göre, onların, tıpkı diğer talebeler gibi mektepte haftalarca izinsiz bırakıldıkları bile vâkiydi.

Ve meselâ, yine ayni yazıdan, Vâ-Nû ile bir sınıfta, hattâ bir sırada okuduğunu öğrendiğimiz şehzade "Şerafettin Efendi,, ; mağrur değil, bilâkis mütevazı, neşeli ve sempatik bir talebeydi!,,

"Vâ-Nû,, nun Galatasarayda okuduğu yılları bilmiyorum. Buna eseflenmiyorum. Zira "Vâ-Nû,, dan daha genç olmaktan — çok şükür — henüz hiçbir şikâyetim yok. Fakat benim Galatasaraya girdiğim yılın ve onu takip eden iki senenin, — yani 1918 - 19 - 20 nin hatıralarını kendileriyle paylaştığım arkadaşlar, "Vâ-Nû,, ya inanmışlarsa, çok acı bir gıpta duymuşlardır.

Şüphe yok ki, bu gıpta, şehzadelerle yanyana oturmanın ahmaklara verebileceği sefil gurura karşı değil, imtiyazsız bir cemiyette yaşamanın masum ve temiz zevkine karşıdır.

Fakat ne yalan söyliyeyim? Ben, "Vâ-Nû,, nun, çocukluk hatıralarını bugün tesbit ederken, müfrit bir Galatasaraylılık hissine kapılmak çocukluğundan kurtulamadığına kaniim.

Çünkü Vâ-Nû'nun sınıfındaki şehzadelerin bizim devrimizdeki şehzadelere verilen imtiyazlardan mahrum bırakıldıklarına bir türlü inanamıyorum.

Acı hakikatleri hatırlamak Galatasarayı sevmiye mâni değildir. Garbın en demokratik memleketlerinde bile, cemiyeti dolduran tezatlar, mekteplere kadar sirayet etmiştir. Oralarda bir vekil, bir zengin, bir mebus çocuğu bile, mekteplerinde bir takım imtiyazlar elde edebilirken, saltanat devrinin Galatasarayında okumuş şehzadelerin istisnaî muamele görmelerinden daha tabiî ne olabilirdi? Bu hâdisede, Galatasaray lisesinin bütün memlekette malûm olan kıymetini eksilten bir mahiyet yoktur ki, "Vâ-Nû,, , eski mektebini, şehzadelere methiye yazacak derecede şiddetle müdafaa etmek lüzumunu duyuyor.

Hem üstat, bu lüzumu öylesine duymuş ki, haftalarca izinsiz bırakıldıkları iddiasına bakarak âdeta birer öksüz muamelesi gördüklerini umacağımız o şirin (!) o mütevazı (!), o demokrat (!) şehzadelere karşı nerdeyse, merhametle karışık sıcak bir muhabbet duyasımız gelecek.

"Vâ-Nû,, nun yazısında, yaman bir tezat daha var:

"— Yalnız, diyor, bizim devrimizdeki şehzadelerin bir tek imtiyazları vardı: Yemeklerini bizden ayrı olarak, ve mektep müdürünün sofrasına oturarak yerlerdi!,,

"Vâ-Nû,, insaf buyursun: farzımuhal olarak, ben hatırlarımda yanılsam bile, bu kadarı kâfi değil mi? Müdür sofrasına kurulan o şehzadelere, bundan bariz bir imtiyaz olarak ne verilebilirdi?

Acaba bugünkü iddiamıza inanılması için, o devirdeki şehzadelerin, mektep müdürünün sofrasından kalkıp, "Vâ-Nû" nun başına mı oturmaları lâzımdı?

TAN
Adres değiştirmek (25) Krş.

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi	Türkiye	Ecnebi
	1400 Kr. 1 sene	2800 Kr.	400 Kr. 3 Ay	800 Kr.
	750 „ 6 Ay	1500 „	150 „ 1 Ay	300 „

BUGÜN

Dünyanın Siyasî Manzarası

Sovyetler Birliği hükûmeti, Tass ajansı vasıtasiyle İngiliz gazeteleri ve diğer ecnebi matbuat tarafından Almanya ile Sovyetler arasında bir harp çıkacağı hakkında çıkarılan şayiaları tekzip ederek, bunların Almanyaya ve Sovyetlere düşman olan ve harbin daha ziyade genişlemesinde menfaattar bulunan kuvvetler tarafmdan beceriksizce tertip edilmiş bir propaganda mahiyetinde olduğunu bildirmiştir.

S. Rusya - Almanya :

Sovyetler Birliği hükûmeti, Tass ajansı vasıtasiyle, İngiliz gazeteleri ve diğer ecnebi matbuat tarafından Almanya ile Sovyetler arasında bir harp çıkacağı hakkında çıkarılan şayiaları tekzip ederek, bunların Almanyaya ve Sovyetlere düşman olan ve harbin daha ziyade genişlemesinde menfaattar bulunan kuvvetler tarafından beceriksizce tertip edilmiş bir propaganda mahiyetinde olduğunu bildirmiştir.

Bu tekzibin ısrarla üzerinde durduğu en mühim nokta: Almanyanın Sovyetler Birliğinden yeni hiçbir talepte bulunmadığı ve daha geniş hiçbir anlaşma teklif etmediği ve bu hususta iki hükûmet arasında hiçbir müzakere cereyan etmediğidir.

Diğer mühim nokta: Balkanlardaki harekât sona erdikten sonra, Alman kıtalarının şimal ve simali şarkî bölgelerine sevkedilmelerinin, Alman - Sovyet münasebetleriyle hiçbir alâkası olmadığı ve bunun tahmin edilebilecek diğer sebeplerden ileri geldiğidir.

Üçüncü mühim bir nokta da: Sulh politikasına bağlı ve Alman - Sovyet ademi tecavüz paktı hükümlerine sadık kalmak kararında olan Sovyetlerin, Almanyaya karşı bir harbe hazırlandığı şayialarının yalan ve tahrik edici mahiyette olmasıdır.

Dün de yazdığımız gibi, bugünkü şartlar içinde Almanyanın Sovyetlere karşı silâhlı bir ihtilâfa girmesi mevzuu bahsolamıyacağı gibi, Sovyetlerin de Almanyaya karşı harbe girmekte menfaatleri olmadığı muhakkaktır.

Bugün Sovyetlerin İngiltere ile işbirliği yaparak Almanyaya karşı harbe girmesi, Almanyanın askerî mağlûbiyetini intaç edebilir. Fakat bu vaziyet, ancak Sovyetlerin büyük zayiata uğramaları, birçok şehirlerinin ve sanayi merkezlerinin tahrip edilmesi, iktısadî inkişaf plânlarının, hiç olmazsa muvakkat bir zaman için, altüst olması ile temin edilebilir.

Bundan başka, şurası da muhakkaktır ki, harp Almanya ile İngiltere arasında devam edip uzadıkça iki taraf da, muhtelif derecelerde, fakat her halde yıpranacak, iki memleket halkı bezgin bir hale gelecektir. Bu şartlar içinde harp ister İngilizlerin, ister Almanların galibiyeti yahut bir uzlaşma ile bitsin, sulh masasına oturulduğu zaman, askerî ve iktısadî bakımlardan en kuvvetli bir devlet olarak kalacak olan Sovyetler Birliği, hâkim bir rol oynıyacak vaziyette bulunacaktır.

Sovyetlerin Almanlarla harbe tutuşmaları, Almanyanın kara ve hava kuvvetlerinin mühim kısımlariyle Sovyetlere karşı bütün cephelerde, bir yıldırım taarruzuna geçmeleri demektir. Böyle bir vaziyet İngilterenin çok işine gelir. Çünkü Sovyet şehirleri ve sanayi merkezleri tahrip edilirken, İngiltere geniş bir nefes almak, rahatlamak imkânını bulacaktır. Bu vaziyetin beş, altı ay devamı ise, Almanlarla beraber Sovyetlerin askerî ve iktısadi kudretlerini zayıflatacak, fakat İngiltere ve Amerikaya nihaî zaferi kazanmak için hava hâkimiyetini temin edecektir.

Bu bakımdan İngiltere hükûmetinin, Sovyetlerle Almanyanın arasının bozulmasını istemekte menfaati olabilir. Bunun içindir ki, İngiliz amele partisinin en kuvvetli ve en sol temayüllü seflerinden Mister Crips'i Moskovaya göndermişti; yine bunun içindir ki beş, altı ay kadar evvel, Sovyetler anlaşmıya razı oldukları takdirde Baltık devletlerinin ilhakını tanıyacağını Moskovaya ihsas etmişti.

Tass ajansının bu tekzibi, diğer ajansların verdikleri bir haberi teyit etmektedir: Alman kıtalarının Balkanlardan çekilerek şimal ve şimali şarkî bölgelerinde tahassüt etmeleri.

Tass ajansı bunun, tahmin edilebilecek sebeplerden ileri geldiğini söylüyor. Akla gelen ilk makul sebep, İngilterenin istilâsıdır. Fakat bunun için, Alman kıtalarının şark değil, garp cephesinde, gizli olarak, toplanmaları icap eder.

General Antonescu Münihten döndükten sonra, Romanya matbuatının, Romanyanın maruz kaldığı haksızlıkların tamir edileceği ve yakında mühim hâdiselerin vukua geleceği hakkındaki neşriyatı ve bizzat Sovyetlerin saklamadıkları askerî hazırlıkları, bu mesele hakkındaki vuzuhsuzluğu büsbütün arttırmaktadır.

Bugünkü şartlar içinde, ne Rusyanın Almanyaya, ne de Almanyanın Rusyaya karşı taarruzda menfaati olmadığı muhakkak olmakla beraber, bugünkü vaziyeti esasından değiştirmiye matuf geniş mikyasta siyasî kombinezonların müzakere edilmekte olduğu hissi hasıl olmaktadır.

İngilterede :

Dün Londrada, "Saint James„ sarayında İngilterenin Dominyonlarının, Hindistanın ve bütün müttefik devletlerin mümessillerinin iştirakiyle yapılan toplantıda: Milletler Nazi cebir ve tazyiki altında yaşadıkları müddetçe, müstakar ve feyizli bir sulh temin edilemiyeceğinden, bütün

(Devamı: Sa. 4, Sü. 7 de)

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Güneş Karşısında Mikroplar...

Güneş girmeyen yerden hekim çıkmaz, sözü pek eski, mikropların keşfinden daha eskidir. Mikroplar keşfedildikten sonra bazıları, acaba güneş girmeyen yere mikropları hekimler mi getirir? Diye düşünmüşlerdi. Doğrusunu isterseniz böyle düşünmek yanlış da değildi. Çünkü mikroplar keşfedilmeden önce hekimler bir hastanın yanından başka bir hastanın yanına giderken mikropları, farkında olmıyarak, güneş giren yerlere de, güneş girmeyen yerlere de götürürlerdi. Şu kadar ki güneş girdiği yerlerde mikropları telef ederdi.

Mikroplar keşfedildikten sonra, hekimler onları bir yerden başka yere götürmemek usulünü öğrendiklerinden sonra, hekimler ne güneşin girdiği yerlere, ne de girmediği yerlere artık mikrop götürmezler...

Güneşin mikropları telef ettiği lâboratuvar tecrübeleriyle de sabit olmuştur. Güneş karşısında telef olmıyacak mikrop yoktur, demek mümkündür. Çünkü telef olmıyanlar da ancak güneş ışıklarının zayıf ve devamsız olmasından dolayı dayanabilirler.

Güneş ışıklarının karşısında en az dayanabilen mikroplardan biri verem mikrobudur. Onun için verem hastalığı açıkta ve cilt üzerinde olursa, kemiklerde ve oynak yerlerinde olursa, güneş banyosu büyük fayda verir. Yalnız verem hastalığı akciğerlerde olursa o vakit güneş banyosu yapmak pek karışık bir meseledir. O hastalıkta güneş banyosu yapmak iyi olup olmıyacağını ancak, hastalığı tedavi eden hekim söyliyebilir.

Verem mikrobundan başka mikroplardan da güneş karşısında pek az dayanarak, meselâ iki defa birer çeyrek saat güneş karşısında durunca telef olanları vardır. En çok dayanıklı olanlar da beş, altı gün güneş karşısında kalınca telef olurlar.

Mikropların çıkardıkları zehirler de mikroplardan ayrı oldukları halde- güneş karşısında kalınca fena tesirleri kalmaz. Verem hastalığının zehiri bir kaç saat güneş karşısında kalınca artık hastalık yapamaz..

Mikroplar insanın vücudünde olunca güneşin faydalı tesiri iki türlü olur: Biri mikropları doğrudan doğruya telef ederek, biri de vücudün mikroplara karşı tabii mukavemetini arttırarak..

Haftanın Musahabesi

Çağlıyan Köşküne Gidemiyen Yollar

Yazan:
Refik Halid

İstanbulun bir tarafında bir (Eski - Yeni mahallesi vardı amma hangi semtdeydi? Eyüpte mi? Şimdi hatırımdan çıkmış. O isim, küçüklüğümde zihnimi epeyce yorardı; kendi kendime derdim ki: "Acaba niçin böyle bir ad takmışlar? Evlerin kaplamaları yağmurlardan kararmış, çürümüş, kopmuş da mahalleli birlik olup bunları değiştirmişler, eski tahtaları yenilemişler de ondan mı? Yoksa evlerin bir tanesi yeni, öbürü eski, başka mahallelerdekine benzemiyen bir sıralama mı var?„

Hoş, hâlâ bu meraktan tamamiyle kurtulmuş değilim. Fakat bence yalnız bir mahallesine değil, Istanbulun tamamına bugün (Eski - Yeni) ismi verilse uygun düşer: Külâhı uçmuş bodur minareli bir mescidin yanında altı katlı, sipsivri bir apartıman... Otede iki kübik binanın arasına sıkışıp kalmış yamrı yumru, cumbalı tahtapoşlu, kadidi çıkmış ahşap evler... Geniş bir yangın yeri, ortasında, deniz feneri hissini veren ince uzun, tek başına bir taş kule, acayip bir mesken... Her tarafta yeni ile eski yanyana, kolkola!

★ ★

Bir manzara da şudur: Harıl harıl eskiler yıkılıyor, yeniler yapılıyor! Bir sahne daha var: Eskinin eskiliğini muhafaza ederek yenilenmesi!. Kan lıcadaki yalı, Kâğıthanedeki Çağlayan köşkü gibi...

Bu köşkün, eskiliğine halel gelmeden tamiri için kaç bin lira lâzımmış? On bin, yirmi bin, yüz bin, yüz elli bin lira mı? Hayır, çıkınız. Hem de tam bir misli çıkmanız icabediyor, yâni 300,000 liraya! Çağlayan köşkünden sonra bir de Çırağan sarayını yenilemeğe kalkışırsak iki harabe mâmure olur amma bizim halimiz de harap olur!

Uzun ve mutaassıp bir moder nizm hummasından sonra şimdi de - reaksiyonu olsa gerek - bizi bir eskicilik merakı sardı:

— Ah, efendim o türbeler, o sebiller, o kavuklu mezar taşları, o direkli Boğaziçi yalıları, ah hele çeşmeler, yalaklar, namazgâhlar... Hele onlar, hele onlar!

Birine rasgeliyorum, elinde bir paket,.. Ağzı kulaklarına varırak anlatıyor: — Biliyor musun içinde ne var? Bir eski konak kapısı tokmağı.... Amma görülecek şey; ne nakış, ne ustalık, ne ince san'at... Bir şaheser!

Başka birisi söylüyor: — Bir cami şamdanı yakaladım, harika vallahi!

Diğer biri: — Görsen yeni aldığım rahleyi [yahut da yazı takımını, türbe kandilini, musluk taşını, sırmalı çevreyi, hilâli göm leği, sedefli takunyayı, mangal maşasını, bakır cezveyi, fil dişi kalemtraşı, derviş keşkülünü, sebilci tasını, abanoz kaşığı veya kaşağıyı] emsalsiz bir parça... Seyrine doyum olmuyor!

★ ★

İş bukadarla da kalmıyor ki... Muharrirler de eskiye rağbet illetine tutuldular: — Aman, belediye o duvara dokunmasın, Kuyucu Murad paşa, el yazması bir kitapta okuduğuma göre bir gün sırtını ona dayamış: "bire ne söyletirsiniz mel'unu, padişah hainidir, vurun kellesini!„ diye Yeniçeri ağasının boynunu vurdurtmuş!

— Sakın köşedeki taşı yerinden kaldırmayınız; saraya gittiği sırada Baki'nin atı onun üzerine basmış, sürçmüş, fakat şaire bir şey olmamıştı. Tarihî ve edebî kıymeti vardır.

Ayrıca şu kabil sözler: "Ey tahta beşik, sen dahiler yetiştirdin ;bugünkü modern çocuk arabalarında ancak bobstiller büyüyor!„ Bakalım, sıra ne zaman topraktan, yeşil boyalı, saksı biçimi eski zaman lâzımlıklariyle bugünkü pırıl pırıl cilâlı, emaye porselenlere oturan yavruların mukayesesine gelecek?

Şuna yakın yazanlar da görüldü: "— Ah, ne olurdu, Edirnekapısı kabristanı ortasında bir ahşap evim bulunsaydı; etrafımda serviler salınsa, mezarcılar dolaşsaydı; ecinniler top oynasa, mezar taşları maziyi fısıldaşsaydı!„ Karacaahmetteki eski miskinler evi bilmem duruyor mu? Mezada çıkarılsa pek çok talibi zuhur edecek galiba!

Bir kısım dostlarım da diyorlar ki: "Elime bir servet geçse ne yaptırırdım, bilir misin? Tamamiyle Osmanlı mimarisi tarzında ahşap bir konak... Mermer avlular, yine mermerden musluklar ve çeşmeler, külhanla ısınan tepe camlı hamam, ne kalorifer, ne soba, kocaman, pirinç ve bakır mangallar. Duvarlarda resim yerine yazılar; odalarda köşe minderleri, yerlerde hasırlar, kapılarda perdeler, pencerelerde kafesler; dönme dolap, kahve ocağı ve yere gömülü küpler... Ah, ne hoş şey, ne hayat!„

★ ★

Eski merakının ben bu derece ileri götürülmesine aleyhtarım. Yalnız ona değil, meselâ belediyenin teklifi veçhile Çağlayan köşkünün yıktırılarak yerine Şarkkârî bir kahve yapılmasını da münasip bulmuyorum. Iyisi, köşkü yıkmak, kıymetli parçaları varsa bunları müzelere koymak ve orasını şimdilik düpedüz bırakmaktır.

Kâğıthanede Şarkkârî kahve? Evvelâ, söyleyiniz bana, oraya nereden, nasıl gidilir? Şişli tepesine geldiniz mi yol kesiliyor. Hem ne kesiliş? Aşağıya doğru bir göz attınız mı kendinizi bundan bir kaç yüz sene evvelki Amerika hayatını gösteren filmlerde, meselâ cenuptan şimale göç eden bir kafile arasında sanıyorsunuz. Arabaları parça parça sökerek sırtta indirmek, atları ipiere bağlıyarak mancınıklarla sarkıtmak ve çoluğu çocuğu, evvelâ halatın sağlamlığına, sonra da Allahın lûtfuna emanet etmek lâzımdır. Yalnız kızıl derili yerli kabilelerin hücumuna uğramak korkusu yok!

★ ★

"Sütlüce - Halıcıoğlu şosesi var ya!„ demeyiniz. Var; fakat bir müddet sonra mezbaha ile, mezbaha kokusu ve oraya götürülen boynuzlu hayvan sürüleriyle karşılaşıyorsunuz. Otomobilinizi, kokan, dalgalı ve acı acı sesli bir kırçıl çit ihata ediyor; gidebilirsen git! Çobanların bağrışması; koyunların şaşkın şaşkın öteye beri ye ve daima da en münasebetsiz tarafa koşuşmaları, şoförün hiddeti, korna gürültüsü... Bu, bir ana baba günüdür. Nihayet onu atlatıyorsunuz amma şimdi de sizi çeviren, gözlerinin aklarını üzerinize devirip pek düşmanca bakmakta olan sığırlardır. Koyunların bakışında, silâhları alınmış bir esir kafilesi gibi kadere teslimiyet, itaat var. Lâkin sığırlarınki, bir ihtilâl esnasındaki nümayişçi grupu kadar kin ve humusetle dolu.. Hususiyle otomobildekileri âdeta "Şimdi sizi paramparça ederek indireceğiz ve yerinize biz kurulup oturacağız!„ mânasında fena fena, dik dik süzüyorlar, insana korku veriyorlar. Camdan başımı uzatıp kendimi anlatmak arzusuna kapılıyorum: "Kılığıma, kıyafetime, altımdaki arabaya bakmayınız! Ben ne burjuvayım, ne kapitalist, ne de emperyalist... Sadece tahrir amelesi, en fazlası tahrir ırgat başısıyım!„ diyeceğim geliyor. Fakat düşünüyorum, bu kabil vakalarda harcananlar, ekseriya cezaya en az müstahak olanlardır; emniyet duyamıyorum.

Nasıl duyabilirim ki haydi sığırlara meramımı anlattım diyelim... Fakat ya geçen olduğu gibi iki manda salhaneden boşanıp kudurmuş halde sokağa fırlarlar ve karşıma çıkarlarsa? Kâğıthane seferi o takdirde Afrikada "Rinoseros„ ve Amerikada "Bizon„ avcılığından çok daha tehlikeli bir duruma girer!

★ ★

Obâdireyi de aştınız mı yol bozuluyor. Başlıyorsunuz çalkalanmağa... Bir otomobilin öküz arabası, hattâ kağnı sesi çıkarıp çıkarmıyacağını burada tecrübe edebilirsiniz. Sade yaylardan değil, karoserinin de her vidasından ayrı bir inilti işidiliyor. Diğer taraftan camları sıkıca örtüyorsunuz: Hem mezbaha kokusu, hem fabrika bacası dumanı, hem tuğla harmanı tütsüsü içeriye dolmasın diye!

Işte 300,000 liraya tamiri düşünülen, veya bir, iki yüz bin lira sarfiyle yerine Şarkkârî bir kahve kurulması teklif edilen Çağlayan köşk veya gazinosuna böyle gidilir... Daha doğrusu gidilemez.

Bir de şunu hesaba katmalı: Kâğıthane yazın pek bunaltıcıdır, kışın fazla soğuk, baharda ise çok rütubetli! Nedimin terennüm ettiği (Sâdâbâd) o devirde ağaçlıkmış; (Haliç) te fabrika ve mezbaha yokmuş; bu itibarla da hem hava, hem manzara büsbütün başka imiş!

★ ★

"Deniz yolunu unuttun!„ demeniz mümkün, unutmadım; unutmak istiyorum. Unutmak ve unutturmak istediğim, evvelâ Haliç vapurlarıdır. Ah, Yarabbi, biraz yükselmek, birazcık seviyemden taşmak arzusunu, ihtiyacını, bir açlık ve susuzluk kadar şiddetle duyduğum tek yer bu vapurlar değil midir? İçeriye girip de dört, beş basamak çıkacağıma o miktarda inmek ve kanapelere oturunca da cam pervaziyle kafamı bir hizada bulmak çok ağırıma gidiyor. Onlar ne hesapsızca yapılmış sedirlerdir... Dışarıdan bakılınca yolcuların başları bir işkembeci camekânına dizilmiş kuzu kelleleri gibi tamamile kopuk ve bedenlerinden ayrık, çok haysiyetsiz görünüyor.. Ayrıca etrafa rahat rahat bakamıyan, rahat oturamıyan bu adamların çehreleri melûl ve muti, ayni zamanda mağdur bir mâna da alıyor; hakikaten gırtlakların - dan ayrılmış, bedenlerinden cüda düşmüş gibi!

Haliç vapurlarında etrafın ve etraftaki yüksekliklerin güzelliğini görmek imkânı yoktur. Muhakkak surette kıyı boyunu, yâni çürüğe çıkarılmış vapur enkaziyle murdar barakaları, harap iskeleleri, paslı demir yığınlarını, lâğım borularının ağızlarını, fabrikalardan arta kalmış kömür tozlarını, süprüntü ve hırdavatı, hem de pek yakından, burun buruna seyre, en ufak ve çirkin teferruatına kadar tetkike mecbursunuz. Şayet Süleymaniye camiinin kubbesini veya Galata kulesini görmek isterseniz oturduğunuz kanepeden kalkmak ve yere çömelmek iktiza eder!

Vapurlarda konfor ve sürat cihetlerini kale bile almıyorum.

★ ★

Nihayet "çat çat! pat, pat!„ bir sağa, bir sola, gırtlağınıza kadar vapurun içine gömülü, bir sürü hüzün verici ve iğrendirici sahneler seyrede ede, Haliç ve kalafat gürültüsünden kafanız şişmiş gidersiniz, gidersiniz... Mahut mezbaha kokusu yine etrafı sarar. Deniz yolunda kokudan başka bu kokunun tesirini arttıran manzaralar da vardır: Sepilenmek için sahile asılmış, yarı ıslak koyun ve sığır derileri, barsak hevenkleri ve bunlardan kıyıya atılmış olan işe yaramaz larını birbirilerini gözliyerek çekiştire çekiştire geveliyen köpek ve kedi grupları! Mendilinizin bir kısmını burnunuza, bir kısmını da gözlerinize örtmenin tam vaktidir.

O berzahı geçince vapura yayılan tuğla harmanı dumanı, alimallah, misk ve anber tütsüsü gibi gelir, imdada yetişir!

XX inci asır Istanbulunda Kâğıthanedeki 300,000 liraya tamir veya 150,000 liraya inşa edilecek Çağlayan köşküne, yahut gazinosuna giden yollar, işte bunlardır, böyledirler. O gazino bu yollarla olsa olsa, ancak mezbahadan kalkıp hazmı taam için ücra kırlara çekilen iğrençcesine tok sinekleri avlıyabilir!

GÖRÜŞLER

Bursada Yalnız Bir Kötü Şey Var

Yazan: Sabiha SERTEL

Bursa ne mükemmel yer... Eğer, gazete ve radyo olmasa, ikinci bir cihan harbinin içinde olduğumuzu ancak münadilerle ilân etmek lâzım. Tabiatın sükûnetine, halkın sükûtu da inzimam edince, koca şehir cihan hadiselerini vekar ve tevekkülle seyreden bir filozof manzarası arzediyor. Hele insan İstanbulun gürültü patırtısından çıkıp buraya geldi mi, bu şahane sükûnetin içinde sinirlerinin iplik iplik açıldığını hissediyor.

★ ★

Bursa, sulh devri içinde yaşıyan her şehir gibi imar faaliyetlerini durdurmamış... Eskisine nazaran belki bir duruş vardır, fakat hayat normal, pahalılık İstanbula nazaran az, maneviyat hiç bozulmamış... Tarihin içinde harpten harbe geçen bu şehir, her faciadan sonra ayakta dipdiri duran imaniyle, yarın da bizim diye bağırıyor. Şu tarlaların arasında çıplak ayaklarla çalışan kadın erkek köylüleri, şu taş kıran ameleleri, şu Mudanyadan Bursaya kadar, çakıl taşlı sokakları, asfaltı çiğneyen askerleri görüyor musun, işte bunlar, Türkiyedir. Türkiyeyi bunlar kurtaracak.. Bu yeşil Bursanın, yüreklere serptiği ne tatlı bir duygu. ne kuvvetli ve kat'i bir tesellidir.

★ ★

Bursanın yalnız kötü bir şeysi var. Akşam saat beşle altı arasında mahkemeden bölük bölük çıkan, elleri kelepçeli, süngü takmış neferlerin himayesinde hicabından başlarını yere eğmiş mahkûmların geçişi... Mahkemeden ceza evine iki kilometre mesafe varmış.. Bu kelepçeliler alayı halkın önünden bu iki kilometreyi katederek geciyorlar. Bunların hepsi daha mahkûm da değil... Belki yarın ak alınla yine öteki vatandaşlarının arasına karışacaklar... Olmasa dahi, bugün vatan müdafaasında çalışanın yarın âdi bir suçla buraya düşmesi, bugün cezasını tamamlayıp yarın vatan müdafaasına gitmesi mümkün olan bu vatandaşları bu şekilde teşhire ne lüzum var? Ankara, İzmir, İmralı gibi asrî ceza evlerine gidemiyen, kur'a düşmediği için bu taliden mahrum olan vatandaşların mahkûm dahi olsalar, bugünkü vaziyette faydalı kılınmaları ne kadar mümkündür. Köylerde boş kalan istihsal kuvvetlerinin yerlerini almaları, suç işledikleri yerlerden uzak topraklarda bu ceza müddetlerini çalışarak tamamlamaları bugünkü vaziyetin bir icabı değil midir? Memleketin her vatandaşından iş beklediği günlerde, İmralı ve Erzincan nümunelerinden sonra bu âtıl kuvvetleri de işe sevketmek muvafık iken, bunları Bursa sokaklarından elleri kelepçeli, yürekleri burkulmuş bir halde geçirmek, kötü bir şey. Bir otobüs bu kötülüğü giderebilir. Bundan hariç Bursa ne mükemmel yer...

Bir Günde 258 Bin Liralık İhracat

Dün muhtelif memleketlere 258 bin liralık ihracat olmuştur. En ziyade İsviçreye bakla, keten tohumu, susam, Slovakyaya kuru üzüm gönderilmiştir. İsviçreden arpa, nohut, kuru fasulye talepleri artmaktadır.

İtalyan firmaları tarafından da mallarımıza karşı talepler artmaktadır. İtalyan sun'i ipek fabrikaları, sun'i ipek mukabilinde yağlı tohumlar istemektedir.

İsveçten de civi mukabilinde tiftik talep edilmektedir.

Bir Muhtekir Mahkûm Oldu

Fiyatları mürakabe bürosu memurları dün, Sultanhamamında Salamon isminde birinin mağazasında cürmü meşhut yapmışlardır. Mağaza sahibi metresi 550 kurusa satılması lâzım gelen kumaşı 850 kurusa satarken yakalanmış adliyeye tevdi edilmiştir.

Mahmutpaşa yokuşunda da Pepo isminde biri, bavul ihtikârı yaparken yakalanmıştır.

Sümer Vapuru Port Saitte Karaya Oturdu

İthalât tacirlerimize bazı mallar getirmek üzere Mısıra gitmiş olan Sümer silebi Port Saitte karaya oturmuştur.

Vapur hayli büyük yara aldığı için Mısırda tamir edildikten sonra İstanbula gelecektir

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Harbin Elmas Sanayii Üzerindeki Tesiri

Elmastraşçılığın en ileri gittiği yer Holanda ve Belçika idi. Bu iki memleket ahalisi bu işin en büyük ustalarıydılar. Belçika ve Holandanın işgaliyle dünya elmas pazarlarında büyük bir sarsıntı hissedilmiştir.

Zira memleketleri istilâ altına girince 8000 ne yakın Holanda ve Belçikalı Fransaya kaçmışlardır. Ekserisi Yahudi olan bu elmastraşçılar Fransada dağılmışlardır. Bu 8000 nin ancak yarısı güçbelâ Ingiltereye varmağa muvaffak olmuşlardır.

Bu kıymetli işçilerin mahare tinden istifade etmeyi ilk defa düşünen Ingiltere Iş Nazırı Earnest Bevin olmuştur. Elmas sanayiinin geçirdiği fırtınayı, elmasların yüksek fiyatlarını göz önünde tutan Ingiliz Nazırı Londrada bu iş için yeni bir fabrika yaptırmıştır.

Buraya usta ve amele olarak Ingiltereye iltica eden bu muhacirleri yerleştirmiştir. Böylelikle oldukça inkıtaa uğrıyan elmas sanayiinin Londrada tekrardan ihya edileceği umulmaktadır.

Elmas cilâ ve traşiyle uğraşan diğer memleket Müttehit Amerika Devletidir. Bugün elmaslara en çok talip memleket de yine Müttehit Amerikadır. O nun için şimdi Ingiltere ile Amerika arasında bir elmas ticareti başlamak üzeredir.

Bu fabrikadan istenen netice alındığı takdirde bir ikincisini açmağı da düşünmektedirler.

★ ★

İlk Siegfried Hatt

Her hangi muhtemel bir istilâ hareketinin önüne geçmek için iki memleket hududu arasına, yahut o memleketin hudu boyunca duvar çekmek bu asra mahsus bir zekâ eseri değildir.

Tarihe bakıldığı zaman ilk Siegfried hattının Çinde kurulan Çin seddi olduğunu görürüz. Bu duvar 2800 kilometre uzunluğundadır. 5 - 10 metre yüksekliğinde idi ve tam 1000 tane kulesi vardı. Bu set sözde Tatarları memlekete girmekten menetmek içindi. Çinliler hiç bir zaman bu duvarın öbür tarafına geçmediler. Fakat Tatarlar seddi aşıp Çine girmeğe muvaffak oldular.

Ikinci büyük sed 1700 sene evvel Ingilterede Iskoçyalıların memlekete girmesine mâni olmak için Romalılar tarafından kurulmuştu. Hadrian duvarı denilen bu seddi Romalılar değil, fakat Iskoçyalılar aşıp memlekete girdiler.

SİNEMA DİYARINDA

Kadınlar Üzerinde En Müessir Erkek Artist: SPENCER TRACEY

Bu resimde Spencer Tracy'yi Hedy Lamar 'le birlikte görüyoruz.

Kadınlar Üzerinde En Müessir Erkek

Beyaz perdenin en güzel erkeği mukakkak ki, Spencer Tracy değildir. Fakat, şimdiye kadar, onunla konuşan ve birlikte film çeviren bütün kadın artistler onun cazibesi altında kalmışlardır.

Söylendiğine göre, Spencer'in o kadar kuvvetli bir şahsiyeti, insana öyle bir bakışı vardır ki, karşısındakini yavaş, yavaş fakat kat'î surette kendisine cezbeder.

Fakat, buna rağmen Spencer hiç bir artiste âşık değildir. O çok seneler evvel daha sinemaya intisap etmeden önce evlenmiştir. Bir ev kadını olan karısını çok sever ve başka hiç kimseye aldırmaz.

★ ★

İddialı Bir Film!

Son zamanlarda memleketimizde gösterilen bir filmde Spencer Tracy tek başına oynamıştır. Tracy aslında Amerikanın en kabiliyetli ve kuvvetli artistlerinden biridir. Şimdiye kadar ona yakın kupa ve madalya kazanmıştır.

Son zamanlarda onu çekemiyen bazıları Spencer'in bu şöhretini kısmen kendisiyle birlikte oynıyan kadın artistlere medyun olduğunu iddia etmişlerdir. Bu iddia Spencer'i fena halde kızdırmıştır. Bunun böyle olmadığını isbat etmek için tek başına hiç bir kadının parmağı olmadan bir film çevireceğini söylemiştir.

Hakikaten Spencer, dediğini yapmıştır. Bu filmde büyük artisti bilinmemiş diyarlar keşfine çıkan bir alayın kumandanı olarak buluyoruz. Hiç bir şeyden korkmıyan atılgan, çevik müthiş bir kumandan...

Tracy dekoru Allahın ormanları, dağları, tepeleri nehirleri olan, ve asker yürüyüşlerine ait sahnelerle dolu bu filmde bile üstün kabiliyetini göstermiş, harikalar yaratmıştır.

Otobüslere Fazla Yolcu Alınmıyacak

Otobüslerin istiap haddinden fazla yolcu almaması ve "durak" yerleri haricinde yolcu indirip bindirmemesi için çok sıkı kontroller yapılacaktır.

Nişan Atarken

Sirkecide Bolu otelinde yatıp kalkan Ahmet Kızılırmak evvelki gün Yenikapıda Abdullahın nişan atma dükkânında tüfek atarken oyuncak kurşunlardan biri orada çalışan Yusufun başına isabet etmiş, ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Sıvas Çimento Fabrikasının Mesaisi

Ankara, 14 (TAN) — Sıvas çimento fabrikasının inşaatında günde üç saate kadar fazla mesai yapılmasına koordinasyon heyetince karar verilmiştir.

S·P·O·R

Beşiktaş Fenerle G. Saray I. Sporla Karşılaşıyor

Gül Kupası Atletizm Müsabakalarına Bugün de Robert Kollejde Devam Edilecek

Millî kümenin en heyecanlı maçlarından ıkisi bugün Fenerbahçe stadında oynanacaktır. Maçların heyecanlı olmasında başlıca âmillerden biri Beşiktaşın millî küme şampiyonu olup olamıyacağının bugünkü neticelerden sonra hemen hemen anlaşılacak olmasındadır.

Bugün Beşiktaş takımı bundan evvel 7 - 1 gibi büyük bir sayı farkiyle yendiği Fenerbahçeye karşı oynıyacaktır. Bu sene en çok istikrar göstererek lig ve millî küme maçlarında liderlik yapan Beşiktaşın sahadan bugün de galip çıkması akla çok yakındır. Müdafasının mukavemeti nisbetinde verimli bir forvert hattına malik olan Istanbul şampiyonu dayanılmaz tempolarından birini bugün de tutturursa, fena bir mevsim çıkarmış olan, üstelik iyi oyuncularından mahrum bir şekilde maç yapan Fenerbahçenin bunun karşısında dayanması hayli güç olacaktır.

Nereden mülhem olarak tatbik ettiğini anlıyamadığımız, üç bekli müdafaa taktiğini Fenerbahçe, bugün de tatbik ederse, Beşiktaşa âdeta: "gel yüklen,, diyecektir. Karakteri itibariyle oyun bozmaktan ziyade düzeltmeğe mütemayil olan sarı lâcivert takımın da Beşiktaş baskısı altında uzun müddet dayanmasına imkân yoktur. Fenerbahçenin bir noksanı da kaleci ile beklerin bir türlü anlaşamamasıdır. Bu hal bugün Beşiktaşın bunaltıcı hücumleri karşısında Fenere çok tehlikeli anlar yaşatabilir.

Buna mukabil Beşiktaş da arasıra gösterdiği bozuk oyunlardan birini çıkarırsa Fenerin tecrübesine dayanarak bundan istifade etmesini bilmesi mümkündür. Bu işte de en mühim rol Küçük Fikrettedir.

Beşiktaş Feneri yendiği takdirde şampiyonluğu temin etmiş olacaktır. Fener az ihtimal ile de olsa, kazanırsa Galatasarayın ekmeğine yağ sürecek ve bütün tahminler önümüzdeki Galatasaray - Beşiktaş maçında toplanacaktır.

G. Saray - İstanbulspor

Günün ilk maçı Galatasaray ile Istanbulspor arasındadır. Galatasaray son zamanlarda takımını çok kuvvetlendirmiştir. Maamafih aldığı neticeler, meselâ Fenere karşı olduğu gibi, bu kuvveti hakkiyle ifade edecek rakamlarla gösterilmemektedir. Galatasaray defansı önünde bugün Istanbulsporun muvaffak olması az ihtimal ile düşünülebilir. Buna mukabil kendi müdafaasından bir gömlek aşağı olan Galatasaray hücum hattı karşısında Istanbulspor defansı pek fazla dayanamıyacağa benzemektedir.

Bu mütaleayı her iki takımın son maçlarını göz önünde tutarak serdediyoruz. Sürprizler için daima açık bir kapı bulundurmak her zaman icabeder.

Atletizm Müsabakaları

Gül kupası atletizm müsabakaları bugün sabahtan akşama kadar Bebekte Robert Kollej sahasında dördüncü defa olarak yapılacaktır.

1938 de ilk defa Güneş tarafından kazanılan Gül kupası, müteakıp iki sene zarfında Fenerbahçe takımı tarafından alınmıştır.

Bu sene Fenerbahçe takımında puvan vampiri olan Melih ile klüpten çıkan Rıza Maksut yoktur.

Diğer taraftan Galatasaray büyük masraflar ihtiyar ederek bu sene takımını eski şöhretini iade ettirecek bir hale sokmağa çalışmıştır.

Bugün Fenerbahçenin bir müddettir sahip olduğu üstünlüğü bırakmamak, Galatasarayın da eskiden olduğu gibi en kuvvetli takım olmak için sarfedecekleri gayretle ortaya çok heyecanlı bir çekişme çıkacaktır. Bir tahmin yürütmek lâzım gelirse bugün her iki takım da hemen ayni kuvvettedir. Ancak takımını iyi tanzim eden ve elemanlarını yerlerinde kullanmasını bilen taraf kazanacaktır.

Beşiktaşlıların Teşekkürü

Beşiktaş Jimnastik klübü başkanlığından:

Çok kıymetli arkadaşımız merhum Şerefin ölümünün 8 inci yıl dönümü münasebetiyle mezarı başında yapılan toplantıya iştirak eden sayın sporcu arkadaşlara ve çelenk gönderen bölgemiz başkanlığına ve Alemdar gençlik klübüne candan teşekkürlerimizin iblâğına sayın gazetenizin delâletini rica ederiz.

Askerlik İşleri

Şubeye Davet

Beşiktaş Yerli Askerlik Şubesinden: 312 ilâ 332 dahil bütün sakatlar derecelere ayrılmak üzere muayene ettirileceklerdir. Ellerindeki nüfus hüviyet cüzdanı ve eski raporları ve altışar adet vesika fotografları ile hemen şubeye müracaatları ilân olunur.

✶

Bakırköy Askerlik Şubesinden: Şubemizde kayıtlı 312 — 332 doğumlu sakat eratın grup tesbiti için yeniden muayeneleri yaptırılacağından grupları ayrılmamış sakatların rapor, nüfus hüviyet cüzdanları ve ikişer adet fotograflariyle birlikte hemen şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

Beden Terbiyesi Mükellefiyeti Tatbikatı

Beden Terbiyesi kanununa göre mükelleflerin teşkilâtlandırılmasına devam olunmaktadır. Dün Eminönü mıntakasındaki kadın mükellefler Gülhane parkındaki sahada toplanarak gruplara ayrılmışlardır. Bugün de erkek mükellefler toplanarak gruplara ayrılacaklardır. Resimde dünkü toplantıdan bir safha görülmektedir.

Balkanların Yeni Haritası

(Baş tarafı 1 incide)

Bulgaristan ve İtalya arasında taksim etmişlerdir. İtalyanın himayesi altında bir Hırvatistan vücude getirilmiş, Dalmaçya sahillerindeki bütün adalar İtalyaya ilhak edilmiş, İtalyan himayesi altında bulunan Arnavutluk büyütülmüş ve Yunanistan İtalyan nüfuz mıntakası olarak kabul edilmiştir.

İtalyan devlet reisi bu yeni Balkan haritasını yaparken, takip edilen yeni nazariyeyi de şöyle izah etmiştir:

"Eski zamanlar tarihi ve bilhassa son zamanlar tarihi gösterdi ki, devletlerin ırkî ve firkî sahada âzamî bir birlik tahakkuk ettirmeleri ve ırk, millet ve devlet mefhumlarını bir noktada birleştirmeleri lâzımdır. Başka dil konuşan birçok unsurları üstüne alan devletler varlıklarını daimî bir buhran içinde geçirirler. Bazan yüksek sevkulceyş emniyeti sebebiyle böyle unsurların hudutlar içine alınmasının önüne geçilemez. O zaman bu unsurlar hakkında hususî bir muamele yapmak gerektir. Tabiî o takdirde bu unsurların devlete karşı mutlak surette sadık vatandaş olmaları şarttır. Esas olan şudur: Irk mevzuu ile coğrafi vaziyet telif edilemediği takdirde, ırkın yerini değiştirmesi lâzım gelir. Ahali mübadelesi ve halkın bir kısmının hicret etmesi güzel bir usuldür. Çünkü bu suretle siyasî ve ırkî hudutlar telif edilmiş olmaktadır.,,

★ ★

Mussolininin bu yeni nazariyesi, şimdiye kadar mihvercilerin; bilhassa Hitlerin ortaya attığı ve uğrunda harbettiğini söylediği prensipleri baştan başa reddetmektedir. Hitler Avrupada, muahedelerin yaptığı haksızlıkları tamir ederken, istikbalde Avrupa milletleri için harp sebebi olan dar milliyet düşüncelerine de nihayet vermek lâzım geldiğini söylüyordu. Hitlerin davalarından biri de Avrupa milletlerini harpten kurtarmak ve onların ırkî ve millî haklarını tanımaktı. Halbuki Mussolini, sevkulceyş icabı bazı sebeplerle, bazı milletlerin tekrar esaret altına alınmasının zarurî olduğunu söylemekte ve bu suretle yarın da Avrupanın harpten kurtulamıyacağını anlatmaktadır. Harbe lüzum kalmıyacaksa sevkulceyş emniyetine lüzum kalır mı?

Görülüyor ki mihverciler, Avrupada millî hudutlarda yaptıkları keyfî tadilâtla, milletlerin siyasî ve iktısadî istiklâllerini ellerinden alarak orta ve cenubu şarkî Avrupayı birer nüfuz mıntakası ve hayat sahası halinde istismar için teşkilât yapmakla, Avrupaya sulh getireceğine, yeni harp tohumları ekiyorlar. Çünkü, Mussolininin anlattığı ve Almanların tatbik ettiği şartlar içinde ne Avrupada ve ne de Balkanlarda sulhü temin ve idame etmek mümkün değildir. Galibin psikolojisi değişmiyor. Vaktiyle İngiliz ve Fransız ricali Versailles'da ne yapmışlarsa, şimdi kendilerini galip telâkki edenler de ayni şeyi yapıyorlar.

Şeref İçin Bir İhtifal Yapıldı

Dün saat 15 te Beşiktaş Jimnastik klübü mensupları, klüplerine her hususta bir çok hizmetlerde bulunan Şerefin mezarı başında toplanmıştır.

Saat 15.15 te mezara Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün Alemdar Spor Klübünün ve Beşiktaşlıların yolladıkları çelenkler konmuş ve hitabeler söylenmiştir.

Tâziye Teşekkürü

Henüz pek genç yaşında iken aramızdan kaybettiğimiz kocamız, oğlumuz ve kardeşimiz yol müteahhitlerinden (NATIK BESENER) in cenaze merasimine gerek çelenk göndermek ve gerekse bizzat gelmek suretiyle iştirak etmiş olan bilûmum evidda ve ahbaplarımıza ve kendisinin genç iş arkadaşlarına ve son nefesine kadar yanında bulunarak fennin yapmasını icap ettirdiği bütün ihtimamı son dereceye kadar ifa eden Kemerburgaz dispanser hekimi Doktor Mustafa ve Alman hastanesi doktorlarından Harun'a en kalbî teşekkür ve minnetlerimizin ayrı ayrı iblâğına acımız imkân veremediğinden bu hususta gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Karısı Füruzan ve aile efradı

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

8.30	Program	18.30	Ziraat takvimi
8.33	Müzik (Pl.)	18.40	Orkestra
8.45	Haberler	19.00	Şarkılar
9.00	Müzik (Pl.)	19.30	Haberler
9.30	Evin saati	19.45	Caz parçaları
✶		20.00	Konuşma
12.30	Program	20.15	İncesaz
12.33	Oyun havaları	21.00	Memleket postası
12.45	Haberler	21.10	Operalar
13.00	Zeybek havaları	22.30	Haberler
13.30	Konuşma	22.45	Spor haberleri
13.45	Orkestra	23.00	Dans müziği
✶		23.25	Kapanış
18.00	Program		
18.03	Orkestra		

Dünyanın Siyasî Manzarası

(Başı 3 üncüde)

müttefiklerin nihaî zafere kadar ellerindeki bütün vasıtalarla birbirlerine yardım etmeleri kararlaştırılmıştır.

Bu içtimada bir nutuk söyliyen Mister Churchill: Bu harbin uzun süreceğini, çetin olacağını, ne gibi safhalardan geçeceğini evvelden tahmin etmek mümkün olmadığını, Almanların Asyaya ve Afrikaya geçebileceklerini, fakat en nihayet, kale gibi dikilen İngiltere adası ile boy ölçüşmiye mecbur kalacaklarını, İngiliz hava kuvvetlerinin Alman milletine harbin yalnız yağma ve zaferlerden ibaret olmadığını öğretmekte devam edeceğini, Londra tahribatının intikamının yakında fazlasiyle alınacağını söylemiş ve Avrupa bünyesinin yeniden tanziminin, bütün milletlerin kin ve nefretini kazanmış olan Alman eleriyle yapılamıyacağı kanaatini izhar etmiştir.

Bu konferansın, geçen gün Avam Kamarasındaki hararetli müzakereler esnasında bazı mebusların, İngiliz müstemlekeleri ve Dominyonlarının harbe faal ve müessir bir surette iştira kettirilmedikleri hakkındaki tenkitlerine ilk cevap olarak telâkki edilebilir.

Filhakika bu harbe Yeni Zelanda, Avustralya ve kısmen Cenubî Afrikanın az çok istirak etmelerine mukabil, Hindistanın, geçen harpte olduğu gibi, faal bir surette iştirak etmediği görülmektedir.

Fakat zannediyoruz ki, Hindistanın faal yardımını temin etmek için, Lord Amery gibi ancak İngiltereyi temsil eden şahıslarla değil, Hindistanı hakikaten temsil eden insanlarla müzakerelerde bulunmak lâzımdır.

M. ANTEN

Yalova Plâjı

Yalova (TAN) — Evvelce 45 bin lira sarfiyle vücude getirilen Yalova plâjı ihmal yüzünden harap bir hale gelmişti. Kaplıcalar müdürlüğü plâjla alâkadar olmuş ve icap eden tamirler yapılmış ve plâj işletilmek üzere bir müteahhide ihale edilmiştir.

BULMACA

Soldan sağa: 1 — Uzak şarkta bir takım adalar 2 — Kafkasyada bir şehir - ters okunursa: yılın bir kısmı 3 — Suriyede bir üs - ters okunursa: basmaktan emir 4 — Büyültmek - keşide 5 — Bir hayvan - aptal 6 — Ilerisi - ters okunursa: usulüne tevfikan 7 — Baş - bir renk 8 — Yemeklerde iştahı açar 9 — Ters okunursa: Orta Asyada bir ova.

Yukarıdan aşağı: 1 — Istanbulda bir semt 2 — Ters okunursa: teroik, tatbikî değil - bir mayi 3 — Bir harfi değişirse: niyaz olur - kışın yağar 4 — Ters okunursa: bir renk - bir harfi değişirse: inleyiş 5 — Temiz - ters okunursa: kuşun hapsedildiği mekân 6 — Inmekten emir - ilk h[illegible] fi değ[illegible] 7 [illegible] değil [illegible] 9 — S[illegible]

Evvelki bulmaca: soldan sağa 1 — Kolalamak 2 — Akademi 3 — Rumana (Anamur) - ar 4 — Ayine - ada 5 — Luca - erak (kare) 6 — Acı - arala 7 — Mumeleme 8 — Alacalı 9 — Kafakarış.

KISIM: XXI — *Yazan: Vicki Baum* — *Çeviren: Ha - Ça* — No. 51

BÜYÜK SATIŞ

Boş bir evde çınlıyan bir zil sesi korkunç bir şeydir.

Gece yarısı: Bradley'lerde in cin yok. Hol boş, odalar boş, hattâ Madam Bradleyin yatağı bile boş. Erik'in, Filip'inki de öyle: Bomboş. Skimpi yok, ve zil çın çın çınlıyor. Uzun, kısa, sonra yine uzun bir ses; evvelâ sabırlı, sonra sinirli, sonra deli gibi, çıldırmış gibi bir ses. Nihayet sessizlik, gene sessizlik.

Nina, dışarıda, elinde iki valizle bekliyen şoföre:

— Evde kimseler yok, dedi.

O eşyaları tekrar arabaya koyarak:

— Madam geri mi gidecek? diye sordu.

Nina:

— Hayır, asla! diye bağırdı.

— O halde nereye, Madam?

— Ya... Nereye?...

— Belki bir otele?..

Nina donuk bir sesle mırıldandı:

— Evet, bir otele, ama öyle pek pahalısına değil.

Toni onu, uzakta, tâ Brodvey'in öbür ucunda, Ninaya tuhaf bir gözle baktıkları küçük bir otele götürdü. Fakat elinde iki valizi olduğu için, ona bir oda vermiye razı oldular, fosfor kokan bir oda; orada yatağın kenarına oturup telefonu açtı. Üç kere "Merkez,, i aradı, ve her seferinde de hep ayni cevabı aldı:

— Numara işlemiyor!

— İmkânı yok, bir daha arayın lûtfen, diye yalvardı. Fakat bundan da bir şey çıkmadı.

Odanın acayip havasını koklıyarak, kendi kendine:

— Burada, fare avlamıya çalışmışlar herhalde! diye düşündü.

Tekrar telefonu açtı, "Merkez"i ve zaman zaman da Bradley pansiyonunu aradı. Nihayet sabahın epeyce ilerlemiş bir saatinde cevap alabildi.

Telefonda, Skimpinin ince, çocuk sesi işitildi:

— Allo!

— Allo, Skimpi, ben Nina. Annenle konuşabilir miyim?

— Hayır.

— Gitti mi, Ona söylenecek mühim bir işim var.

— Anne hastanede. Fakat iyi. Onu öğleden sonra görmiye gideceğim. Nina:

— Ya.. Çok üzüldüm, diye mırıldandı.

Fakat acımağa harcanacak fazla vakti yoktu:

— Ben... Mösyö Bengstonla konuşmak isterdim.

— Mösyö Bengston mu? Onu yakaladılar.

— Nasıl? Daha hızlı konuş, Skimpi.

Skimpi telefonda:

— Mösyö Bengtson yakalandı, diye bağırdı.

Nina titrediğini hissetti:

— Ama bu... Nasıl olur? Bu... Bu... Mümkün değil!...

Dudakları âdeta buz kesilmişti, başının derileri çekiliyor gibiydi. Düşmemek için, sımsıkı telefona sarıldı.

Skimpi bir zafer edasiyle:

— Eşyaları çaldı. Soygunculuk yaptı. Silâhlar patlattılar, diye devam etti.

O bir gangsterdir, ben de oradaydım.

— Ben... Filiple de konuşamaz mıyım?

Fosfor kokusu Nina'yı adeta sarhoş etmişti.

— Filip amca, polis karkolunda, resmi gazetelerde!

Skimpi biraz daha bekledi, fakat Nina'nın cevap vermediğini görünce telefonu kapattı ve konuşmak için üzerine çıktığı iskemleden dikkatle inerek, zaferinden emin bir kumandan edasiyle mektebin yolunu tuttu.

Bütün bunları işitince Nina'ya acayip bir hal olmuştu. Skimpi'ye saat sekizde telefon ettiği halde, ancak saat onda "Merkez,, e doğru giden bir otobüste oturuyordu. Aradan geçen bu iki saat içinde, ne yaptığını, ne düşündüğünü ne biliyor, ne de hatırlıyordu. Bununla beraber mağazaya gidip te otomatik merdivene ayak bastığı zaman, düşünceleri durgun bir su gibi berrak ve açıktı: Sokakta bir gazete almıştı. Orada Lilian ismi hiç geçmediği halde, kocasını hapise onun sürüklediğine ve onu oradan yine ancak onun kurtarabileceğine tamamiyle emindi.

Nina bütün ömrü boyunca, daima sakin ve yumuşak kalmıştı. Fakat şimdi olup bitenler onu büsbütün değiştirebilecek hadiselerdi. Onu porselen kısmından çekip vitrine sürüklediklerinden beri hayatı alt üst olmuştu...

Kalabalığı adeta yarıp geçti; yayından kurtulmuş bir ok gibiydi; artık geri dönemezdi. Onda bir dokunuşta bin parça olmağa hazır, küçük tehlikeli bir kuyruklu yıldız hali vardı. Fakat her şeye rağmen, içten içe yanıp tutuşan bu gizli yangın, görünüşte, bütün diğer müşterilerden hiç te farklı değildi. Herkes gibi o da, büyük endam aynasında bir an kendine baktı ve hazır şeyler kısmındaki göz alıcı plâj eşyaları önünde durakladı. Bu sabah, bu kısım, ağzına kadar hıncahınçtı. Tenzilâtlı satış günüydü ve herkes iyi bir şey alabilmek için, öne, en öne geçmeğe uğraşıyordu.

Ilk yaz aylarıydı. Sabah oldukça sıcaktı. Mağazada vantilâtörler işliyor, satıcılar terden bunalıyordu. Baş satıcılar suratsız, müşteriler sinir içindeydi.

Nina, dikiş atelyesinden çıkan Lilian'a dümdüz:

— Benimle meşgul olunmasını istiyorum. dedi.

O sabah Lilian her zamankinden daha da boyalıydı. Her halde yüzünün solgunluğunu kapatmak için. Çok boyalı dudakları, bembeyaz cildi üstünde adetâ bir leke gibi duruyor ve sakin durmak isteyişine rağmen, heyecanı, burun deliklerinin açılıp kapanışından okunabiliyordu.

"Güruh,, yakalanmıştı.. Bill öteki dünyayı boylamış, öbürleri kodesteydi. Artık ne kürkler, ne para, ne dost, ne de Brodvey'de tiyatro artistl[illegible]ği.... Dillerini tutup onun da başını yakmazla[illegible] yine kârda sayılırdı...

Nina daha hızlı:

— Benimle meşgul olunmasını isterdim, matmazel. dedi.

Lilian, kendisini vaktiyle, diğer çırak kızlar arasından çekip moda salonuna kadar yükselten o kıvrak kalça hareketiyle olduğu yerde durdu.

Arkası var)

HİKAYE

KARDEŞ

Çeviren: N. K.

Gueusine suyu (Resat) köyünü derin bir uçurumla ikiye böler. Köyün pembe damlı yirmi dört evinin yarısı yeşil, çimenli sırta serpilmiştir. Kalanı çıplak taraftadır. Bu yamaçların birinden öbürüne gelinemez. Kayadan kayaya yuvarlanıp (Gueusine) un yatağına düşmek muhakkaktır.

Uçurumun birbirinden ayırdığı iki taraf köylüsü, tıpkı geniş mesafeler, aşılmaz sınırlarla ayrılan insan kütleleri gibi, birbirlerinden hiç hoşlanmazlar.

Hele "Jaequinot,, ile (Quinquin). Uçurumun iki yanından bu iki erkek birbirine düşman gibi hep yanyana bakar. Evleri karşı karşıyadır. Biri lâstik gibi, sarı yüzlüdür. Öbürünün pembe, parlak bir rengi vardır.

Söylendiğine göre, vaktiyle bu iki erkeği derin — sonu gelmiyecek kadar derin — bir dostluk birbirine bağlıyordu. Fakat sonraları Jaequinot kıskançlığa başladı. Quinquin de budalaca ona uydu, o da Jaequinot'yu kıskandı. Çok geçmeden eski dostluk bitmez tükenmez bir düşmanlığa döndü. İki taraf birbirinden daha fazla kazanmak hırsiyle âdeta bir savaşa giriştiler. Birinin kazancı ötekine dert olmıya başladı.

Talih ilk zamanlarda ikisine de ayni şekilde güldü. Bir yıl Jaequinot bir çayır, öbür yıl da (Quinquin) bir bayır satın aldı. Birkaç sene sonra (Jaequinot) beyaz, güzel, sütlü bir inek edindi. Daha bu kazancın zevkini süremeden (Quinquin) in da (Remi) adında bir eşek aldığını gördü.

İşte o günden sonra işler değişti. Daha doğrusu Quinquin'de bir değişiklik oldu. Eşeği alır almaz eski tembelliğine, hayalperestliğine döndü. Kendini tamamiyle bu kaba boz tüylü, hassas kulaklı hayvana vermiye başladı. Bu sevgi ona (Jaequinot) yu yenmek hırsını unutturdu. Gittikçe daha az, daha az çalıştı. Biriktirmekten bütün bütün vazgeçti.

(Jaequinot) bilâkis, hiç durmadı. Didindi, topladı. Bu emeğinin mükâfatını erdi. (Marie Pesard) ların elli yıldır gübrelenen — verimli tarlasını müzayededen aldı.

Ölüyü bile kıskandıracak bu büyük darbe, (Quinquin) e hiç tesir etmedi. O, sanki gittikçe sihirli bir durgunluk nöbetine tutuluyordu. Gelip geçenlere sarhoş gibi gülümsiyerek bakıyor, eşeği Remi'ye deli gibi gülüyordu. Daha fenası, hayvanın ciddi ciddi baş salladığını görmek için onunla bir insanmış gibi konuşuyordu.

★ ★

Çalışmıya niyeti olmadığı halde, vakit vakit tarlalara gidiyor, boşboşuna seyrediyordu. Maksatsız yere dolaşıp duruyordu. Budanmış söğütleri birbirleriyle gevezelik eden insanlara, damların üstünden küme küme kalkan güvercinleri yelpazelere benzetiyordu. Ormanlara, yapraklara, böceklere bakıp daha böyle ne tuhaf tuhaf hayaller kuruyordu.

Nihayet, bu gidişin varacağı şey oldu. Azdan başlayıp gittikçe artan bir borca battı. Bir gün geldi ki, alacaklılarını hiçbirine bir şey ödiyemez oldu. Sözü, papas gibi insanı kandıran bir avukatın dediklerine uyup, topraklarının bir parçasını sattı. Onun elinden çıkanı müzayedede Jaequinot kaptı.

Ne muvaffakıyet! Jaequinot artık karşı yamaçtaki düşmanlarının toprağında yer sahibi olmuştu. (Quinquin) in tarlaları ortasında düşmanının yüksek bir parmaklıkla çevrili tarlasını görmek ne acı bir şeydi.

Bu vaka bir zaman (Quinquin) e utancından baş eğdirdi. Fakat bahar yeisini avuttu. Bir sabah köylüler onun geveze bir kuş gibi durmadan şarkı söylediğini gördüler.

Bu sırada (Leontine) i tanıdı. Saçları soğuktan donanları ısıtan ateşin renginde, gözleri bin zenginlik dolu güzel (Leontine) i.

Quinquin onu ilk defa yolda görünce şaşaladı. Sonra her gün yolunu beklemiye alıştı. Dünya gitgide gözüne bu güzel genç kızın etrafını saran bir cennet gibi görünmiye başladı. Bir akşam üstü Leontine, onun yanıbaşında tıpkı bir melek gibi güzel ve sessiz birkaç dakika durdu. Birkaç akşam sonra da Quinquin ona büyük bir dilekte bulunmak cesaretini gösterdi. Güzel kız önce, ipek yanaklarında güller açmış gibi, kızardı. Sonra nasılsa, Quinquin'in dileğini kabul etti.

Fakat daha Haziran bitmeden ortadan kayboldu. Quinquin onu günlerle dalgın dalgın bekledi. Ve bir gün ırmağın öbür yamacında, Jaequinot'nun eşiğinde gördü.

Düşman şimdi de Quinquin'in elinden nişanlısını almıştı. Bahtsız erkek onunla yeniden mücadeleye girişmek, kaptırdığını geri almak istedi. Fakat kız kaçtıkça kaçtı. Babası da araya girdi, (Quinquin) i azarlayıp, kovdu.

Zavallı Quinquin yeniden neşeye, daha doğrusu sükûna kavuşmıya çok çabaladı. Nafile. Joequinot'ya gittikçe daha çok gülen talih, ondan her gün biraz daha yüz çeviriyordu. Yüzü kırıştı. O kadar kötü bir hal aldı ki, genç kızlar ondan tiksinmiye başladılar. Görenler ürktüler.

Zavallıya yalnız eşeği kaldı. Gittikçe daha çok sevdiği eşeği. Çektiklerine karşılık bütün tesellisi bu eşeğin boynuna sarılmak, onun başını kendi göğsüne sürttüğünü görmekten ibaretti.

Güz gelince ardı arası kesilmiyen yağmurlar onu büsbütün zarara soktu. Borçlarına mukabil her şeyi satıldı. Felâket hiçbir zaman yalnız gelmez; elinde son kalan malının da satıldığı akşam Quinquin, yanmıyan ocağının karşısında üşüyüp hastalandı. Titreye titreye yatağa serildi. Ertesi gün uzun bir kâbustan sonra gözlerini açtığı vakit, güneş iyice yükselmişti. Yanında kimsecikler yoktu. Bağırmak istedi. Sesini kimseye duyuramıyacağı için vazgeçti. Zaten seslenmek için kuvveti de yoktu.

Umutsuz umutsuz etrafına bakındı. Hayret! İyi kapatılmamış pancorlardan biri birdenbire açıldı. Pencerenin önünde kara, biçimsiz bir gölge belirdi.

Bu, Remi idi. Saf, görgüsüz, ölçüsüz bir şefkat nasıl insanı en yalnız günlerinde arayıp bulursa, o da tıpkı öyle sahibini aramıya gelmişti.

(Quinquin) onu görür görmez:

— Sen beni terketmezsin değil mi, Remi? demek istedi. Fakat sesi, tıpkı korkunç bir rüyada gibi, kısıldı. Bir dakika, kollarını Remi'ye doğru uzatıyor sandı. Son kuvveti ve bütün yüreğiyle (Remi) nin kendi öz kardeşi olduğunu düşündü.

Heyecan nedir bilmiyen Remi, başını saladı. Geri çekildi. Quinquin o gece yahut ertesi sabah öldü.

Jaequinot onun evini de satın aldı. Bu artık son zaferdi. Yazık ki, düşman pek vakitsiz ölerek Jaequinot-nun bu keyfini biraz kaçırmıştı.

★ ★

Remi'yi ahırından ayırmak çok güç oldu. Olduğu yerde mıhlanmış gibi duruyor, kımıldamamak için alabildiğine inat ediyordu. Fakat zavallıyı o kadar döğdüler, o kadar zorladılar ki, çaresiz, istedikleri yere gitmiye razı oldu.

Quinquin'in evinden Garage köprüsüne kadar yamaç boyunca uzanan yoldan indiler. Köprüden karşı sırtların eteğine geçtiler. Oradan (Jaequinot) un evine kadar çıkan uzun yokuşu tırmandılar. Onu hemen o gün Clamandra pazarına götürmek için arabaya koştular.

Yeni araba (Leontine) i pek sevindirmişti. (Jaequinot) nun da içinden gurur, yüzünden sevinç taşıyirdu.

Karı koca sebzelerin, sepetlerin arasına güçlükle yerleştiler. Kırbaçlanan Remi yola düzüldü.

Fakat tuhaf şey!.. Hayvan doğru gideceği yerde sola sapmış, yüzünü Quinquin'in evine döndürmüştü.

Remi'cik, içi yanılmaz bir umutla dolu, dosdoğru oraya koşuyordu. Ardından araba sarsıla sarsıla sürükleniyor, Jaequinot bağırıp çağırıyordu.

Leontine çığlıklar koparıyordu. Fakat eşek ne bağrışmalara, ne şiddetle çekilen dizginlere, ne de ellerini kaldırıp yolunu kesmek istiyen köylülere aldırmıyor, seven her mahlûk gibi oraya, "kendi evleri,, ne dönmek için hızlandıkça hızlanıyordu.

Jaequinot birkaç kereler inmiye çalıştı. Fakat Leontine korku ile ona sarıldı, bırakmadı.

Araba, artık uçurumun kenarına ulaşmıştı. Tuhaf bir tesadüf.. Hep beraber uçuruma yuvarlanırken eşek başını yeni sahiplerine çevirdi. Karı koca bir saniye, o gözlerde içten gelen bir ışığın pırıldadığını gördüler.

Alman Cep Zırhlısına 2 Torpil İsabet Etmiş

Londra, 14 (A.A.) — Londrada dün akşam izhar edilen kanaate göre, bir Beaufort bombardıman tayyaresinin attığı bir torpille yaralanan Alman cep zırhlısı, pek muhtemel olarak Şimalî Atlantikte Bismark'ın yerini doldurmak üzere yola çıkmış bulunuyordu. Bu gemi, ya Lutzov — sabık Deutschland — veyahut Admiral Scher'dir.

Hava Nezareti istihbarat servisinin tasrih ettiğine göre, torpil, zırhlının ortasına isabet etmiş ve biraz sonra ikinci bir İngiliz bombardıman tayyaresi gemiyi saran duman bulutları arasına ikinci bir torpil yollamıştır.

Hava Nezareti sözcüsü, zırhlıya yapılan hasarın çok büyük olduğunu kaydetmiştir. Filhakika bu gemi sabah saat 10 da Mandel açıklarında görüldüğü zaman, yalnız elli mil mesafe katetmiş bulunuyordu. Halbuki bu tipten bir geminin normal sürati, takriben 26 mildir.

AMERİKAN VAPURUNUN BATIRILMASI HÂDİSESİ

Berlin, 14 (A. A.) — Resmî membalardan ecnebî gazetecilere yapılan beyanata göre Almanya için Robin Moor vapurunun batırılması keyfiyeti siyasî değil fakat sadece askerî bir mahiyet arzetmektedir. Binaenaleyh Almanya bu meseleyi münakaşadan istinkâf etmektedir. Robin Moor kaçak eşyayı hâmil bulunuyor ve İngiltereye gidiyordu. Bu sebeple mezkûr vapur, ayni vaziyette bulunan diğer herhangi bir vapur gibi batırılmıştır. Almanya kaçak eşya götüren her vapuru, milliyeti ne olursa olsun batırmaya karar vermiş bulunmaktadır.

Nevyork Timese göre

Nevyork, 14 (A. A.) — Nevyork Times gazetesi, Robin Moor ismindeki Amerikan vapurunun torpillenmesinden bahsederek diyor ki:

Amerikan hükûmetini ve milletini tatmin etmek için Naziler acaba hadiseyi nasıl izah edebileceklerdir? Bu hadise göstermiştir ki, denizaltı muharebelerinde riayet edilmesi icap eden hususlar hakkındaki muahedeye hürmet edeceğine dair Alman hükûmetinin Teşrinisani 1936 da yaptığı vaadin hiç bir kıymeti yoktur. Hitler Amerikan bayrağına ilk ateşi açmıştır. Ticaret vapurlarımızı silâhlandırmak ve donanmamızın himayesi altında işletmek zamanı gelmiştir.

Nevyork Herald Tribune diyor ki:

Bu hadise korsanlığın ve cinayetin bir cürmü meşhududur. Beynelmilel kanunların hiç biri bu hareketi haklı gösterecek surette tefsir edilemez. Bu hadise, Amerikan akidelerine ve denizlerin ananevî hürriyetine karşı Naziler tarafından meydan okunduğunu ve bunların hiçe sayıldığını göstermektedir. Maruz kaldığımız bu hakaretten sonra Amerikan gemilerinin yapmak mecburiyetinde kalacakları muhariplik hareketi ne olursa olsun, bu hareketler hukukan ve manen şimdiden meşruiyet iktisap etmiş olmaktadır.

İngilterenin İstilâsı Çok Yakınmış

(Baş tarafı 1 incide)

"Dow Jones" ajansına göre Goebbels "Girit misali" başlığı altındaki makalesinde ezcümle şöyle demektedir:

Churchill Almanların zahirî hareketsizlik devrelerini müteaddit defa tecrübe etmiş bulunmaktadır. Bu hareketsizliğin Almanların büyük darbeler indirmeden evvel uzun uzun nefes aldıklarına delâlet ettiğini pek âlâ bilir. Eğer iki ay evvel Almanların Haziran bidayetinde Giridi alacakları söylenmiş olsaydı, Churchill buna hiç şüphesiz gülerdi. Eğer bugün de iki ay sonra ne olacağı söylenecek olsa yeniden gülmesi pek muhtemeldir. Halbuki iki ay sonra müşkülâtla karşılaşacaktır.

Ankara Basın Birliği Kongresi

Ankara, 14 (A.A.) — Türk Basın Birliği Ankara mıntakası kongresi bugün saat 11 de Ankara Halkevinde toplanmış ve fasılasız olarak saat 15.30 a kadar devam etmiştir.

İdare heyetinin iki senelik faaliyetini izah eden raporu okunmuş ve bilâhare dilek ve hesapları tetkik encümenleri seçilmiştir.

Bundan sonra idare heyetinin raporu münasebetiyle müzakere açılmış, gazetecilik mesleğini alâkadar eden muhtelif meseleler üzerinde hararetli konuşmalar olmuş ve neticede idare heyeti raporu tasvip ve heyet ibra edilmiştir.

Seçim neticesinde idare heyetine Ulus gazetesi yazı işleri müdürü Mümtaz Faik Fenik, Anadolu ajansı muharrirlerinden Serif Arzık, Ulus muharrirlerinden Naşit Uluğ, Cümhuriyet gazetesi muhabiri Meki Sait Esen ve Yeni Sabah muhabiri Bilâl Akba intihap edilmişlerdir.

Haysiyet divanına Nurettin Artam, Fazıl Kurtiş, Sabahattin Sönmet, Cemil Ökten, Resat Nuri ve Ekrem Tektaş seçilmişlerdir.

Umumî kongre murahhaslığına da Mecdi Savman, ve Samih Tirvakioğlu seçilmiştir.

Amerikan Yardımı

Geçen Harptekinden Fazla Yapılıyor

Madrit, 14 (A. A.) — İngiliz Büyük Elçisi Samuel Hoare İngiliz Kralının yıldönümü münasebetiyle tertip ettiği bir kabul resminde bu harpteki Amerikan yardımının geçen harpte Vilson tarafından harp ilân edildikten sonra yapılan yardıma faik olduğunu söylemiştir. Elçi, bugünkü askerî vaziyetten memnun olmamak için hiçbir sebep mevcut olmadığını da beyan etmiştir. Hoare mütalâasını, dünyanın her köşesinden gelen malûmata istinat ettirmekte olduğunu ilâve eylemiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

"Almanlar başlıca hedefleri olan Büyük Britanyayı istilâ etmek ve Akdenizin şark kısmını kapamak gibi iki teşebbüste akamete uğramış bulunuvorlar...

Fabrikalara el koymak salâhiyeti

Vaşington, 14 (A.A.) — Âyan Meclisi, Reisicümhura harp malzemesi imal eden fabrikalara, istihsal durmak tehlikesine maruz bulunduğu veyahut patronlarla amele tavassut teşkilâtına müracaattan imtina eyledikleri takdirde el koymak salâhiyetini veren kanunu 25 muhalife karşı 46 reyle kabul etmiştir.

Reisicümhurun, telifibeyn teşebbüsünün akametinden evvel bu salâhiyeti kullanmıyacağı hakkında verilen takrire karşı hükûmet mücadele etmişse de neticede takrir kabul edilmiştir. Hükûmette yüksek mevki işgal eden bir zat, hükûmetin grev tertip etmekle mesul addedilecek herkesi, harp sanayiinde çalışan fabrikalardan uzaklaştırmak kararını verdiğini söylemiştir.

İtalya ve Bulgar Kralları Bir Fabrikayı Gezdiler

Livourne, 14 (A. A.) — İtalya Kralı Victor Emmanuel ile Bulgar Kralı Boris büyük bir sun'î mayi mahruk fabrikasını ziyaret etmişlerdir. Bu fabrika makine yağı ve parafin istihsali için son zamanlarda tevsi edilmiş bulunmaktadır.

Fransız Donanması

(Baş tarafı 1 incide)

Kabinenin içtimaı

Vichy 14 (A.A.) — Kabine Mareşal Petain'in reisliğinde toplanmış, Suriye meselesini tetkik etmiştir.

Mahkûm edilen De Gaulle'cüler

Vichy 14 (A.A.) — Vichy civarında Gannat'da kurulmuş bulunan yüksek askerî divan 12 ve 13 haziran tarihli celselerinde de Gaulle taraftarı bazı kimseler hakkında yeniden idam, müebbet kürek ve hapis cezaları vermiştir. Mahkûmlar ayrıca para cezasına da çarpılmışlardır. Maznunlardan ikisi beraet etmiştir.

Yahudilerin yapamıyacakları işler

Vichy 14 (A.A.) — Yahudi işleri umumi kâtibi Vallat cumartesi günü uzun iki kanunun resmî gazetede neşredileceğini bildirmiştir. Bu kanunlardan biri Yahudiler hakkında mer'iyette bulunan kanun hükümlerini geniş mikyasta şumullendirmektedir. Diğer kanun da Fransada yaşıyan bütün Yahudilerin tesciline aittir. Birinci kanun Yahudilerin bankacılık, borsacılık, simsarlık, radyocu, gazetecilik, ve filmcilik gibi mesleklere intisabını menetmekte ve bakaloreasını veren Yahudi talebelerden Üniversitelere gireceklerin adedini tahdit etmektedir.

Umumî kâtip, yeni tedbirler hakkında gazetecilere izahat vermiş ve bu münasebetle Fransız topraklarında yaşıyan Yahudilerin halen tehcirine imkân olmadığından bunlara ait meselenin ancak harpten sonra kat'î bir hal suretine bağlanabileceğini beyan etmiştir.

Bozguncu memurlar hakkında tedbirler

Vichy 14 (A.A.) — Amiral Darlan Dahiliye Nazırı sıfatiyle bütün prefelere verdiği bir emirde, menfi hareketleriyle hükûmetin faaliyetini bozgunculuğa uğratmağa teşebbüs eden memurlar hakkında en ağır tedbirler alınmasını tamim etmiştir.

Tobruk'ta

İNGİLİZLER Vaziyetlerini Düzelttiler

Kahire 14 (A.A.) — "Tebliğ,, Libyada: 12 - 13 gececi Tobrukta yapılan mesut harekât neticesinde dış istihkâmlarda düşman elinde bulunan ve köşe teşkil eden bu mevzilere esaslı surette nüfuz edilmiştir. Ve vaziyetimiz ıslah edilmiştir. Sollum mıntakasında ve Tobrukta seyyar devriye müfrezelerimiz bir düşman nakliye koluna rasla-mışlar ve 12 nakliye vasıtası tahrip etmişlerdir.

Habeşistanda: Mogi mıntakasında bir Belçika müfrezesinin yaptığı harekât ile Jimma bölgesinde İmparatorluk kuvvetlerinin harekâtı memnuniyet veren bir tarzda inkişaf etmektedir.

Berlin, 14 (A. A.) — "Resmî tebliğ,, Akdeniz havzasında Alman tayyare filoları Tobruk liman tesisatına karşı muvaffakıyetli hücumlar yapmışlardır. Alman ve Italyan topçusu Tobruku müdafaa eden İngiliz bataryalarını muvaffakıyetle dövmüşlerdir.

Londra, 14 (A.A.) — 12 Haziranda 18 Alman ve İtalyan tayyaresi Tobruğa taarruz etmişse de, hiçbir hasar yapmıya muvaffak olamamıştır. Bir düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Habeşistanda şarktan ilerliyen İngiliz keşif kolları şimdi Jimma'ya 20 kilometreden daha az mesafeye yaklaşmış bulunuyorlar.

Eritre'de Assab şehrinin umumî hizmetleri normal olarak işlemiye başlamıştır.

İltica eden İtalyanlar

Salsbourg, (Cenubî Rodezya) 14 (A.A.) — Başvekil Huggins Habeşistandan iltica eden 5000 İtalyan köylüsüne masuniyet hakkı verildiğini bugün Parlâmentoya bildirmiş ve bu İtalyanların himaye edilmek üzere Habeşistandan tahliye edildiklerini ilâve tmiştir. 2000 kişilik ilk kafile Temmuz sonunda gelecektir. Diğer kafileler de en geç Ağustos sonuna kadar gelmiş bulunacaklar ve mülteciler harp esiri muamelesi görmiyeceklerdir.

Yunan Hükûmeti Bulgaristanla Harp Hali İlân Etti

Londra, 14 (A.A.) — Ege ajansının bir tebliğine göre, Yunan hükûmeti resmî bir deklârasyon neşrederek Bulgar kıtaları Yunan topraklarını istilâ ve işgal ve Yunan halkına bir sıra şiddet ve barbarlık gösterdiğindenberi Yunanistan ile Bulgaristan arasında harp hali mevcuttur.

Kıbrıs ve Hayfa'ya Akınlar

(Baş tarafı 1 incide)

Kıbrısta müdafaa tedbirleri

Londra, 14 (A. A.) — Reuter ajansının Kıbrısta bulunan hususî muhabiri bildiriyor:

Girid'in tahliyesinden sonra Kıbrısın müdafaası hazırlıklarına gece gündüz devam edilmiştir. Müttefik kuvvetlerin Suriyedeki ileri hareketleri dikkatle, büyük bir alâka ile takip edilmektedir. Şehirlerdeki halk hükûmetin yardımiyle köylere dağıtılmaktadır. Bir taraftan da İngiliz, Avustralyalı ve Kıbrıslı kıtalar durmadan müdafaa tertibatını ıslah etmektedirler. Lefkoşe'de yollar dar olduğundan muhtemel yangınların genişlemesine mani olmak üzere hususî tertibat alınmıştır. Kıbrıslıların maneviyatı mükemmeldir. Memleketlerini kendi ocaklarında müdafaa etmiye karar vermiş olan çiftçiler, hükûmetten silâh istemektedirler. Kıbrıslıları çok memnun eden bir cihet de Akdenizdeki İngiliz vapurlarının işlemesine mani olmak üzere Almanlar tarafından yapılan hava hücumlarının muvaffakıyetsizliğe uğramış olmasıdır.

Mısır limanlarından birinden İtalyanlardan müsadere edilen bir vapura binerek Kıbrısa geldiğim zaman, düşman hava hareketlerinin Kıbrıslıların üzerinde ne kadar az tesir yaptığını gördüm. Ben Kıbrıstan ayrılırken diğer bazı vapurlar gidip geliyorlardı. Bunlardan birinin hava hücumuna uğradığını fakat hasar görmediğini öğrendim.

Müttefikler Beyruta da Yaklaştı

(Baş tarafı 1 incide)

vetlerle iktifa edeceği anlaşılıyor. Berlin, Suriyenin kaybedildiğini kabul etmektedir. Almanların kanaatine göre, Suriyenin İngilizler tarafından zaptı, harbin neticesi üzerinde müessir olmıyacaktır.

Suriyeden alınan son haberlere göre, sahilde ilerliyen İngiliz ve Hür Fransız kuvvetleri, Beyruta 35 kilometre mesafeye kadar yaklaşmışlardır. İleri harekât burada bir müddet durmuştur.

Şam istikametinde ilerliyen İngiliz kuvvetleri de şehre hâkim bütün mevzileri elde etmiş olmakla berabr, harekâtı durdurmuşlardır. Bu da İngilizlerin kan dökülmeden ve sulh yoliyle işin halledilmesine karar verdiklerinin delilidir.

Muhtelif kaynaklardan gelen haberlere göre, şehrin bütün hâkim mevzilerine sahip olan İngilizler için Şam'ı zaptetmek pek kolav olacaktır.

Filo harekâta yardım ediyor

Kudüs, 14 (A.A.) — İngiliz filosu namına beyanatta bulunmıya memur şahsiyete göre, İngiliz donanması Sayda'nın cenubunda sahil boyunca muharebe vermkte olan kıtalara kıymetli yardımlarda bulunmaktadır. Vichy hükûmetinin emrindeki subay ve askerlerden İngilizlerin tarafına geçenler mühim bir miktarı bulmaktadır.

Merkez kısmında Merculayn'i zapteden kuvvetler şimdi iki kola ayrılmışlardır. Birinci kol şimali garbî istikametinde Nabatya köyüne doğru, ikinci kol da şimali şarkî istikametinde Hasbaya doğru ilerlemektedir.

İkinci kolun ileri hareketi Borkuzda yıkılan bir köprü yüzünden gecikmektedir.

İngiliz filosuna hücum eden tayyareler düşürüldü

Kahire, 14 (A.A.) — Orta Şark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının dün akşam neşrettiği fevkalâde tebliğ:

Bugün öğleden sonra Avustralya tayyarleri Suriye sahili civarında üç tane Yünkers 88 düşürmüşler ve başka tayyareleri de hasara uğratmışlardır. Bu Avustralyalı avcılar Suveyda'nın üç mil açıklarında bulunan İngiliz filosuna taarruz etmek istiyen ve açıkça İtalyan işaretlerini taşıyan Yünkers 88 tipinde 8 —9 tayyareye hücum etmişlerdir. Düşman tayyarelerinden dördü pike hücumiyle bombalar atmışlarsa da diğer tayyareler bombalarını rastgele boşaltarak alelâcele uzaklaşmışlardır. Avustralyalı avcılar 4 Yünkers düşürmüşler ve başkalarını da ciddî hasara uğratmışlardır. Bir tanesi kanatlarından biri alevler içinde olduğu halde uzaklaşmıştır. Avustralyalılar ne hasar, ne de insanca zayiata uğramamışlardır.

Amerikan mamulâtından tayyareler

Londra, 14 (A.A.) — Salâhiyetli bir membadan bildirildiğine göre Cuma günü Suriye sahilleri açıklarında üç Alman tayyaresi düşüren Avustralyalı pilotlar Amerikan mamulâtından Tomahawk tipinde tayyarelere binmiş bulunuyorlardı.

Kisve tahliye edildi

Londra, 14 (A. A.) — Salâhiyetli kaynaklardan bildirildiğine göre Suriyedeki Vichy hükûmeti kuvvetleri Kisveyi tahliye etmişlerdir. Şimdi Şama bir kaç kilometre daha yakın yol üzerinde bir mevzi tutuyorlar.

Merkez mıntakasında, İngiliz kuvvetleri Nabatiye'yi tutmakta ve Mercayun'un şimalinde İngiliz tayyarelerinin kuvvetli müzaheretiyle Vichy kollariyle temas halindedir.

Sahile daha yakın mıntakada, İngilizler Suveyda yakınında bazı mukavemetle karşılaşmışlardır.

Vichy kuvvetlerine Alman Generali kumanda ediyor

Londra, 14 (A. A.) — General De Gaulle'ün kurmay başkanı General Petit, bir mülâkat esnasında, Suriyede İngiliz ve Hür Fransız kuvvetlerinin karşısında bulunan Vichy kuvvetlerini 30 bini yerli olmak üzere ceman 45 bin kişi tahmin etmiş ve bu kuvvetlere Almanyada bir üsera kampında iken Almanyaya karşı hiç bir yerde millî harekette bulunmamak şartiyle serbes bırakılan General Vedillac ile diğer bazı Generallerin kumanda ettiklerini söylemiştir.

General Petit, müttefiklerin hiç bir suretle ne Fransızlarla ne de Suriyelilerle dövüşmek arzusunda olmadıklarına işaret ederek demiştir ki:

Suriyedeki Almanları kovmak ve yenilerinin gelmesine mani olmak için Suriyeyi istilâya karar verdik. Yalnız Almanlarla harp ediyoruz ve nihaî zafere kadar nerede Alman bulabilirsek orada onlarla harbe devam edeceğiz.

Suriyede büyük bir askerî muzafferiyet peşinde değiliz. Suriyedeki Hür Fransız askerleri birinci olarak ateş açmamak hususunda emir almışlardır.

Suriyedeki Fransız askerlerinlen birçoğu bir ellerinde Fransız bayrağı, diğer ellerinde de beyaz bayrak olduğu halde bize şimdiden iltihak etmişlerdir. Fakat General Vedillac'ın emriyle hareket eden yerli kıtalar bize iltihak edenlere arkadan ateş etmişlerdir.

Göğüs göğse muharebeler oluyor

Londra 14 (A.A.) — Reuter ajansının, şimdi Mercayun'un şimalinde ilerliyen Ingiliz kuvvetleri nezdindeki hususi muhabiri bildiriyor:

Kan dökülmemesi için Ingilizler tarafından sarfedilen bütün gayretlere rağmen, salı günü Metulla bölgesinde Fransızların mukavemetiyle karşılaştık. Fransızların çabuk teslim olacaklarını ümit ederek harekete başlıyan Avustralya piyadesi, şimdi oldukça mühim bir düşman karşısında bulunmaktadır. Klair istihkâmındaki mitralyöz ve havan topu yuvaları hâlâ mukavemet etmektedir. Kaim istihkâmı şimdi elimizde bulunmaktadır. Fakat kalenin altına tesadüf eden Kaim köyünde göğüs göğüse muharebe olmaktadır.

Düşman mitralyözlerinin ateşi altında yamaçtan ilerliyerek kaleye çıktım. Ihtiyatla bir mazgal deliğinden bakarak Kaim köyünün bir duman tabakasiyle örtülü olduğunu gördüm. Avustralyalılar mitralyöz ve havan toplarının devamlı ateşi altında meydanı temizlemekle meşgul dürler. Ingiliz topçusu köyün gerisinde bulunan düşman mevzilerini dövüyor.

Beyrut'a dört akın yapıldı

Beyrut 14 (A.A.) — Ingiliz tayyareleri dün gece Beyrut üzerine dört akında bulunmuşlar ve bombalar atmışlardır. Fakat hasar yapamamışlardır. Hava bataryalarının şiddetli ateşi düşman tayyarelerini uzaklaşmıya mecbur etmiştir.

Beyrut'a atılan beyannameler

Londra, 14 (A.A.) — Ingiliz tayyareleri 8 haziranda Beyrut üzerine meali aşağıda yazılı beyanname atmışlardır:

"Ingiliz tayayreleri sabah saat 3 te Beyrutu bombardıman edeceklerdir. Kurmay karargâhı petrol depoları ve askerî hedefler bombardıman edileceklerdir. Arapların bulunmamaları için evvelden haber veriyoruz.,,

9 haziran sabahı tayareler bu hedefleri bombardıman etmişlerdir. Ihtar sayesinde siviller arasında fazla zayiat olmadığı zannedilmektedir.

General Dentz terfi ettirildi

Vichy 14 (A.A.) — Harbiye Nazırının teklifi ile, Mareşal Petain, Suriye ve Lübnan yüksek komiseri ve bu arazideki Fransız kıtaları başkumandanı Korgeneral Dentz'e Orgenerallik rütbesini vermiştir

Sovyetler Birliğinin Romanya Elçisi Bükreşten Ayrılacak

Sofya, 14 (A. A.) — "Ofi,, Utro gazetesi, Sovyetler Birliğinin Romanya elçisi, önümüzdeki günlerde Bükreşi terkedeceğini, yakında Moskovadan gelecek bir maslahat güzarın elçinin gaybubeti esnasında elçilik işlerini tedvir eyliyeceğini, fakat elçinin hareketi sebebiyle gaybubetinin ne kadar süreceği hakkında hiç bir sarih malûmat mevcut olmadığını bildirmektedir.

Mareşal Petain'in Franco'ya Mesajı

Madrit, 14 (A. A.) — "D. N. B.": Lyon baş peskoposu kardinal Gerlier, General Franco'ya Mareşal Petain'in bir mesajını tevdi etmiştir. Mareşal, bu mesajında, Şubatta General Franconun yaptığı ziyareti henüz iade edememiş olmasından dolayı teessürlerini bildirmiş ve hususi kıymetini takdir ettiği Fransa-İspanya dostluğunun daha ziyade takviye edilmiş olduğu fikrini izhar eylemiştir. Mareşal, mesajını, İspanyaya ve İspanyanın şefine karşı saadet temennilerini izhar ile bitirmektedir.

Mülâkattan sonra General Franco ile Kardinal Gerlier arasındaki görüşmelerde Fransz büyük elçisi Pietri de hazır bulunmuştur.

Sıhhat ve Güzellik

Sağlam
ve
Güzel
DİŞLERLE,
Sağlam ve güzel
DİŞLER de
SANİN
Diş Macunu
ile temin edilir.

Dişlerinize Çok Dikkat Ediniz,

Bazan en üstad doktorların bile sebep menşeini bulamadıkları bir hastalığın, diş iltihabından ileri geldiği pek çok tecrübelerle anlaşılmıştır.

Sabah, Öğle ve Akşam Her Yemekten Sonra

Günde 3 defa dişlerinizi fırçalamak ve daima

SANİN

Kullanarak Dişlerinizi Koruyabilirsiniz.

Her Akşam Tel: 42690

TEPEBAŞI Belediye BAHÇESİ

SAFİYE

ve

16 Kişilik

SAZ HEYETİ

HAVAY ADALARINDA BİR GECE

30 KİŞİLİK

BÜYÜK REVÜ

Alafranga Kısmı: GARDEN BAHÇESİ

Varyete — Restoran — Dans — Caz

Her Gün 18 den 20,30 a Kadar MATİNE - Konsomasyon 20 Kuruş.

Birçok Genç Kızlar Ve Genç Kadınlar

Gençliklerine mağrur olarak güzelliklerinin temadisını mümkün kılacak olan yüz tuvaletine bigâne kalmışlardır. Kadında dikkat edilmesi pek mühim olan nokta: Cildin incelik ve taravetini ebediyen muhafazadır.

Seneler, binbir vazife içinde çalışan ve yorulan genç kadınların biâman düşmanıdırlar. Bedeni ve dimağı yorgunluklarm neticesi guddeler, elâstikiyetini kaybederler ve ciltte (Leke) diye tavsif edilen avarızı (Rüzgâr ve güneşin de tesiriyle) husule getirirler. İşte bu gibi halâtta ve bu gibi avarıza karşı Krem Pertev; terkibinin kuvvet ve kudreti sayesinde cildi besler ve harabiden kurtarır.

Yüz binlerce kadının tecrübe ettiği ve sevdiklerine tavsiyeden hali kalmadığı KREM PERTEV ile günde yapılacak 3 — 5 dakikalık bir masajın ne gibi harikalar yarattığını pek kısa bir zamanda siz de muterif olacaksınız. KREM PERTEV'in yarım asırlık beynelmilel şöhreti asılsız değildir. Ondan istifade ediniz.

İstanbul Belediyesi İlânlar

Büyükadada Sakarya, Lâlahatun, Heybeliadada Kuyubaşı Belediye ve han sokaklarının katranlı şose ve adi kaldırım ve Burgazadasında Rıhtım caddesinde beton yol inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 10691 lira 56 kuruş ve ilk teminatı 801 lira 87 kuruştur. Mukavele, eksiltme, baymdırlık işleri genel, hususi ve fenni şartnameleri proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak 54 kuruş mukabilinde Belediye Fen İşleri Müdürlüğünden verilecektir. İhale 30/6/941 Pazartesi günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel Belediye fen işleri mülürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyeti, 941 yılına ait Ticaret Odası vesikaları, imzalı şartname ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesaik ile 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lâzımdır. (4740)

İnşaat İlânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

1 — Sıvas çimento fabrikası mütemmim inşaatından türbin ve kazan binaları ile soğutma kulesi beton imalâtı vahit fiyat esasiye ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 346063,13 liradan ibarettir.

2 — Eksiltme evrakı 20 lira mukabilinde Sümerbank muamelât şubesinden alınabilir.

3 — Eksiltme 28 Haziran 941 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de Ankarada Sümerbank umumi müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 19600 liradır.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden teşekkül ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikaları koyacaklardır.

6 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 10 a kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank umumi kâtipliğine teslim edilecektir.

7 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanuni şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vâki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmıyacaktır.

8 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. (4572)

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyor

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ mektepten sonra muhtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir, veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bütün dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona boş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder

TAN Neşriyat Evi
İstanbul

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

Çocuk Ansiklopedisi iki ciltir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtlı (6) liraya verilir.

Elektrik Tesisatı - Asansör Tamiratı ve Bakımı - Bobinaj İşleri - Radyo Tamirini

Teknik büromuzun yeni teşkilâtla mütehassis ellerle yapmakta olduğunu ilân ederiz. **Galata: Voyvoda caddesi N: 71/1 Uzun Han Teknik Büro** Tel: 43301

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir. (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat Akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin Başlıca Şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANCESTER'de
MISIR, KIBRİS, YUNANİSTAN, İRAN, IRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYİ ERDÜN'de
Merkez ve Şubeleri
YUGOSLAVYA, ROMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN.
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır.

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabı carî ve mevduat hesapları küşadı.
Ticarî krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi : 1888
Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası
Şube ve Ajans adedi : 265
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	"	500	"	2.000 "
4	"	250	"	1.000 "
40	"	100	"	4.000 "
100	"	50	"	5.000 "
120	"	40	"	4.800 "
160	"	20	"	3.200 "

DİKKAT: Hesaplarmdaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

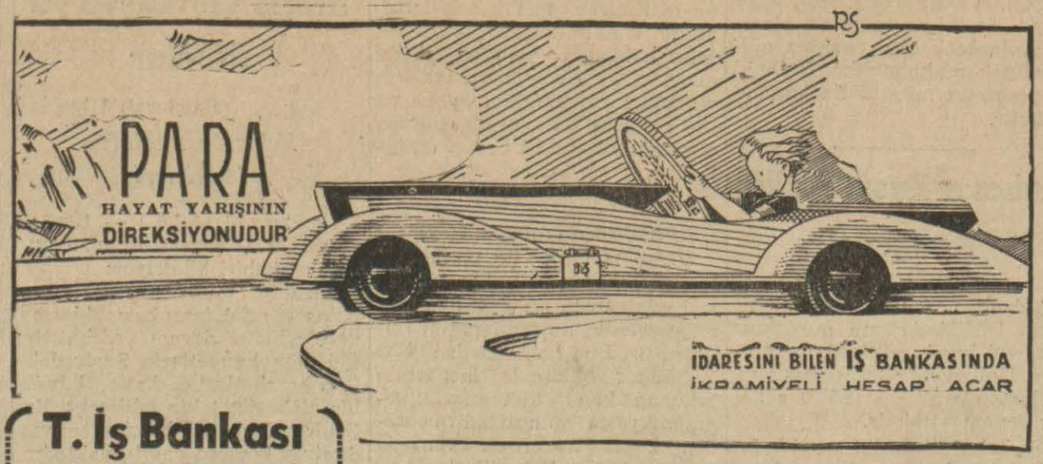

T. İş Bankası
Küçük Tasarruf Hesapları 1941
İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1	adet	2000	Liralık	=2000.—Lira
3	"	1000	"	=3000.— "
2	"	750	"	=1500.— "
4	"	500	"	=2000.— "
8	"	250	"	=2000. "
35	"	100	"	=3500.— "
80	"	50	"	=4000.— "
300	"	20	"	=6000.— "

Eşyası İle Devredilecek
OTEL

Bursada Ulu cami yanındaki Altan oteli babamın vefatı üzerine eşyası ile satılacaktır. İstiyenlerin haziran sonuna kadar Bursada mezkûr otel müdürlüğüne müracaatları.

Elektrik Mühendisi Aranıyor

Kayseri ve Civarı Elektrik T. A. Şirketinden:

Şirketimiz elektrik mühendisliği münhaldir. 300 lira ücret verilecektir. İsteklilerin mühendislik diploması suretiyle tercümei hallerini ve şimdiye kadar çalıştıkları yerleri gösterir vesikalariyle bir kıta fotoğraflarını göndermek suretiyle Şirket Müdüriyetine müracatta bulunmaları ilân olunur.

İstanbul Defterdarlığından:

Balmumcuda muhabere alayı anbarında mevcut 54 kalem köhne malzeme ve eşya 16/6/941 Pazartesi günü saat 15 de Milli Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda açık arttırma ile satılacaktır. Muhammen bedel (139) lira 31 kuruş, teminatı 11 liradır. Fazla izahat için Milli Emlâk Dördüncü kalemine müracaat. (4208)

Yeni ve Cazip
BİR PUDRA
EMSALSİZ GÜZELLİKTE BİR TEN TEMİN EDEN

Bu pudra yeni «Havalandırma» usulü sayesinde on defa daha ince ve gayrimer'i olduğundan cilt için gayet pratiktir. Ve cildin - makyajlı değil - tabii manzarasını temin eder. Yağmurlu, rüzgârlı havalarda bile bütün gün sabit kalır.

En sıcak dans salonlarmda bile artık parlak bir buruna tesadüf edilmez. Çünkü terkibinde hususi bir usul dairesinde karıştırılmış «Krema Köpüğü» vardır. Bu pudranın bir Fransız güzellik mütehassısı tarafından icat edilen ve Pariste pek ziyade rağbet bulan on muhtelif rengi vardır. En iyi cins olan **TOKALON** pudrasını tecrübe ediniz ve yüzünüzünün nasıl sehhar ve cazip bir manzara kesbettiğini görürsünüz.

Dr. İhsan Sami
İstafilikok Aşısı

İstafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır. **Divanyolu No. 113.**

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: Terekesine mahkemece elkonulup tasfiyesine karar verilen ölü Luici Albellâya ait ve Beyoğlu İstiklâl Cad. Serkidoryan'da bir odada bulunan ve mahkemece tesbit edilen eşyalar 20/6/941 tarihine müsadif Cuma günü saat 14 te satılacaktır. İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

KAYIP: Seyrüsefer idaresinden aldığım 3242 numaralı bisiklet plâkamı kaybettim. Hükmü yoktur. **Cahit Hancıoğlu**

Sahip ve Neşriyat müdürü Emin UZMAN, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN matbaası